

ЗРЭЖЫСІРАВАЦЬ
СВАЁ ЖЫЦЦЁ

Сямейная
гэтка

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

14 ЛІПЕНЯ 2022 г.

ЧАЦВЕР

№ 136 (29758)

«ПАРАНЕНАЕ»
ДЗЯЦІНСТВА

Сямейная
гэтка

ЦЫТАТА ДНЯ

Віталь ВЕЛІКАНАŪ,
рэктар
Беларускай дзяржаўнай
сельскагаспадарчай
акадэміі:

«У першую чаргу
неабходна, каб
дастатковая колькасць
разнастайных прадуктаў
была на паліцах беларускіх
магазінаў. І варта
адзначыць, мы зрабілі ўсё
неабходнае, каб накарміць
нашых грамадзян. Акрамя
таго, у Беларусі шырокая
геаграфія экспарту
прадуктаў харчавання —
каля 118 краін свету.
Гэта і мясная
прадукцыя, і малочная,
і раслінаводчая.
І гэта таксама адзін
з паказчыкаў забеспячэння
харчовай бяспекі, таму
што так у краіну
паступае валюта, якая
неабходная для развіцця
галін вытворчасці. Таму
адна з асноў харчовай
бяспекі ў краіне сёння —
якасная падрыхтоўка
спецыялістаў для
сельскагаспадарчай
сферы».

Фота: БелТА.

Аграрыі ААТ «Кухчыцы» Клецкага раёна першымі ў Мінскай вобласці намалацілі тысячу тон збожжа. Вызначыліся камбайнер Мікалай СПЦЬКО і яго памочнік Юрый НЕЎМЫВАКА. Яны абмалацілі 106,7 га плошчаў азімага ячменю, намалот склаў 1000,1 тоны збожжа.

КОРАТКА

• Першы этап міжнароднай шашэйнай велогонкі «Тур Беларусі» стартаваў 13 ліпеня ў Брэсце.

• Пяць грамадзян Беларусі шпіталізаваныя пасля ДТП у Арлоўскай вобласці.

• Унікальныя фота і асабістыя рэчы салдат: выстава «Бог вайны» адкрыецца ў музеі ВАВ.

• Амаль 600 удзельнікаў аб'яднае фінал фестывалю творчасці «Агонь маладзёжных талентаў».

Расклад на заўтра

КОЖНЫ ДЗЯСЯТЫ СТУДЭНТ — БУДУЧЫ ПЕДАГОГ

Як сёлета будзе праходзіць уступная кампанія на педагагічныя спецыяльнасці?

З 18 ліпеня стартуе прыёмная кампанія ў ВНУ краіны. Кожны дзясяты абітурыент паступае ў ВНУ на педагагічныя спецыяльнасці. У вядучым універсітэце гэтай галіны — БДПУ імя М. Танка — за апошнія гады праходны бал на ўсе спецыяльнасці вырас на 30-40 балаў, што сведчыць пра павышэнне прэстыжу прафесіі настаўніка. Ёсць тут і такія спецыяльнасці, на якія залічваюць толькі абітурыентаў-ільготнікаў — медальістаў і пераможцаў алімпіяд. Які конкурс на педагагічныя прафесіі чакаецца сёлета, якія спецыяльнасці найбольш запатрабаваныя і калі зарплата настаўнікаў будзе роўная сярэдняй у краіне? Пра гэта раскажаў міністр адукацыі Андрэй ІВАНЕЦ і прадстаўнікі БДПУ імя М. Танка.

Фота: БелТА.

СТАР. 2

Нерухомасць і грошы

І МОМАНТ НАДЫШОЎ!

Як падрыхтаваць кватэру,
каб выгадна яе прадаць

Вось вы і вырашылі развітацца са сваёй кватэрай? Так, гэты дзень настаў. Хочацца прадаць яе за адэкватную цану і не выдаткаваць на гэта свае нервы і час звыш меры? Мы склалі своеасаблівую інструкцыю, у якой некалькі простых дзеянняў дапаможа падрыхтаваць кватэру і зрабіць патрэбнае ўражанне на пакупнікоў.

СТАР. 13

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

КОЖНЫ ДЗЯСЯТЫ СТУДЭНТ — БУДУЧЫ ПЕДАГОГ

ШТОГОД — 6,5 ТЫСЯЧЫ МАЛАДЫХ СПЕЦЫЯЛІСТАЎ

Міністр падкрэсліў, што кадраве забеспячэнне галіны адукацыі знаходзіцца на высокім узроўні, бо дзяржавай прымаецца шэраг сістэмных мер, якія дазваляюць будоўваць стройную сістэму падрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі педагагічных работнікаў.

— На ўзроўні дашкольнай і агульнай сярэдняй адукацыі працуе каля 173 тысяч педагогаў. На ўзроўні вышэйшай адукацыі — амаль 20 тысяч выкладчыкаў, кожны другі з іх — кандыдат і доктар навук. Штогод у галіну прыбывае 6,5 тысячы маладых спецыялістаў. І мы ганарымся тым, што дзякуючы цэламу шэрагу мер сацыяльнай падтрымкі дасягнулі сур'ёзных лічбаў замацавання маладых спецыялістаў. Маніторынг, які праводзіць Міністэрства адукацыі, паказвае, што пасля абавязковага тэрміну адпрацоўкі амаль 80 % маладых спецыялістаў застаецца на сваім першым рабочым месцы. Гэта сведчыць пра тое, што умовы, якія ствараюцца, адпавядаюць патрабаванням маладых спецыялістаў.

У краіне 15 ВНУ і 20 устаноў сярэдняй спецыяльнай адукацыі рыхтуюць педагагічныя кадры. На ўзроўні вышэйшай адукацыі вучыцца 25 тысяч студэнтаў. Такім чынам, кожны дзясяты студэнт — будучы педагог. Гэта дастаткова лічба, каб забяспечыць кадравы састваў нашай сістэмы, адзначаў Андрэй Іванеч.

У апошнія гады арганізавана профільная педагагічная падрых-

Фот. БелТА

тоўка ў 10-11 класах у школах, што дазваляе рыхтаваць будучага настаўніка са школьнай парты. Сёння ў такіх класах вучыцца 5 200 школьнікаў. За мінулы год колькасць навучэнцаў педагагічных класаў вырасла на 850 — амаль на 20 %.

— Вядома, ёсць над чым працаваць для павышэння эфектыўнасці работы педагагічных класаў. Кожны трэці выпускнік паступае ва ўстаноў адукацыі педагагічнага профілю. Мы хацелі б, каб гэтая лічба была вышэйшай. Аднак усе навыкі, атрыманыя ў педагагічным класе, спатрэбяцца ў іншай прафесіі, — упэўнены міністр адукацыі.

Нагадаем, што выпускнікі пед-класаў паступаюць у педагагічныя ВНУ па выніках сумоўяў — і толькі тады, калі ацэнкі ў атэстаце не ніжэйшыя за «7», а па профільным прадмеце — не ніжэйшыя за «8». Такія выпускнікі маюць і пэўныя абавязальствы, у прыватнасці, пяцігадоваю адпрацоўку.

Міністр адзначаў, што сёння ў галіне працуе 26 педагогаў, якія

маюць званне «Заслужаны настаўнік», адзін — званне «Народны настаўнік». Толькі ў 2022 годзе нагрудным знакам «Выдатнік адукацыі» ўзнагароджаны 81 педагог, а ганаровымі граматамі — больш за 1,5 тысячы спецыялістаў.

— Немалаважны аспект сёння — зароботная плата. За студзень—май бягучага года яна вырасла больш чым на 20 %, і ад сярэдняй зароботнай платы па краіне складае 88 %. Урад і кіраўнікі краіны паставілі задачу, каб да 2025 года сярэдні заробак настаўнікаў складуў 106 % ад сярэдняй зароботнай платы па краіне. І мы бачым, што сёння назіраецца станоўчая тэндэнцыя ў гэтым кірунку, — падкрэсліў міністр.

ПРАХАДНЫ БАЛ ВЫРАС НА 30-40 АДЗІНАК

БДПУ ажыццяўляе падрыхтоўку спецыялістаў для агульнай сярэдняй адукацыі на 9 факультэтах і ў трох інстытутах.

— Асноўнымі аспектамі ў нашай рабоце з'яўляюцца апераджвалі-

ны ўлік запытаў рынку працы, падрыхтоўка педагагічных работнікаў на аснове культурных традыцый, рэалізацыя ідэй у галіне адукацыі для ўстойлівага развіцця, узмацненне практыкаарыентаванасці падрыхтоўчага працэсу. І вядома, павышэнне прэстыжу педагагічнай прафесіі, — адзначаў **прарэктар па вучэбнай рабоце БДПУ імя М. Танка Аляксандр МАКОУЧЫК**.

Як раскажаў **адказны сакратар прыёмнай камісіі БДПУ імя М. Танка Ігар ГУШЧЫНСКІ**, з 18 да 24 ліпеня абітурыенты могуць падаваць дакументы на бюджэтныя месцы. Прычым выпускнікі класаў педагагічнай накіраванасці змогуць зрабіць гэта толькі да 20 ліпеня. А ўжо 4 жніўня абітурыенты даведаюцца аб выніках залічэння. Яны будуць апублікаваныя на сайтах. 8 жніўня абітурыенты змогуць падаваць дакументы для ўдзелу ў конкурсе на п'ятыя месцы.

Усяго сёлета плануецца набраць 2130 абітурыентаў на 29 спецыяльнасцяў. З іх на дзённую форму — 1280, на заочную — 850, 1160 — на бюджэтную форму, 970 — на платную.

— Ёсць усе падставы меркаваць, што конкурс і праходныя балы будуць не ніжэйшымі, чым летас. Вольны мінулых уступных кампаній паказвае, што ёсць стабільнасць у ўзаемазвязь паміж абітурыентамі, якія прайшлі ў нас цэнтралізаванае тэсціраванне і потым падалі да нас дакументы. І сёлета колькасць тых, хто здаваў у нас тэсціраванне, вырасла ў параўнанні з мінулымі годам. Пазамінулы, мінулы год паказалі, што захоўваецца ўстойлівасць конкурсу па ўсіх спецыяльнасцях нашага ўніверсітэта — больш

за 2 чалавекі на месца, — падкрэсліў Ігар Гушчынскі.

Найбольш высокі конкурс у апошнія гады на спецыяльнасці «Псіхалогія» (5,6 чалавека на месца), «Аздараўленчая і адаптыўная фізічная культура» (4 чалавекі на месца), «Лагапедыя» (3 чалавекі на месца). Па трох спецыяльнасцях і ўвогуле былі залічаны толькі абітурыенты, якія валодаюць ільготамі — медалісты, пераможцы алімпіяд, выпускнікі педагагічных класаў. Гэта «Гісторыя і грамадазнаўчыя дысцыпліны», «Руская мова і літаратура», «Руская мова і літаратура. Замежная мова».

У 2021 годзе праходныя балы ў БДПУ склалі ад 183 да 336. Трэба сказаць, што за апошнія 5-6 гадоў яны істотна выраслі: у параўнанні з 2016 годам — на 30-40 балаў. А на спецыяльнасць «Пачатковая адукацыя» праходны бал вырас з 203 да 264. Найбольш высокія праходныя балы на спецыяльнасці «Псіхалогія» — 336, «Выяўленчае мастацтва і камп'ютарная графіка» — 329, «Практычная псіхалогія» — 324, «Лагапедыя» — 315.

— Нягледзячы на тое, што педагагіка — традыцыйная жаночая прафесія, мы стараемся падчас прафесійна-катэгорыяльных мерапрыемстваў працаваць над тым, каб прыцягваць і хлопцаў. Ёсць лічбы, якія ўсяляюць асцярожны аптымізм: калі 5-6 гадоў таму ў нас было 15-16 % хлопцаў, то сёння гэта лічба 20-21 %. Прычым на некаторых факультэтах — гістарычным, фізічнага выхавання, фізіка-матэматычным — юнакі складаюць 40-60 %, удакладніў Ігар Гушчынскі.

Алена КРАВЕЦ.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Па сутнасці

НА СВАЁЙ ЗЯМЛІ

Цяпер шмат нават не гаворача, а крычаць аб любові. У беларускай мове ёсць яшчэ адно сакральнае слова — каханне. Кахаюць жанчыну, а Радзіму — любячы. Але цяпер тую любую запэкалі. А гэта пачуццё з крыламі. І, нібы птушка, яно вырываецца з клеткі сучаснага мастацкага мас-маркета. На мой погляд, вяршыня спраўднай любові і спраўднага кахання — гэта ахвяра. Калі патрабуецца, то і жыцця. Няма большай любові, калі жыццё сваё пакласці дзеля сяброў сваіх. Не ўсе гэта ведалі ці нават чулі. Але ж менавіта так рабілі. Вось гэта ёсць філасофія спраўднага воіна-вызваліцеля. Таго, каму помнік стаіць у Трэптаў-парку. А ў кожных месцах не стаіць. Сотням. Тысячам. Сотням тысяч спраўдных воінаў.

Беларусь. Краіна-партызанка, а што ні горад — то воін. Кажам «Мінск» — згадваем падполле, пішам «Магілёў» — трымаем у памяці Буйніцкае поле. Ад Оршы патыкае сілай батарэй Флёрава, ад Лагойска — нечалавечай воляй і мужнасцю Гастэлы. У кожным пункце на карце — свой абарончы экскраўнд. Крытыкі скажуць — зноў пра ВАЙ-НУ. Апошнюю. Пачакайце. «Berezina!» — з акцэнтам і цяпер заўжды крычаць французы альбо швейцарцы, калі замест цэўка трапляюць сабе малатком па пальцах. Генная памяць. Колькі разоў уся тая адкаваная Еўропа ішла вынішчаць «рускіх». І ўсё праз нашы землі.

Паглядзіце на архітэктурную карту Беларусі. Менавіта на захадзе і паўночным захадзе краіны, нібы каралі, рассыпаны жамчужныя абарончага дойлідства. Сёння — прывабныя турыстычныя месцы, а раней — адзіная магчымае застатца ў гісторыі. Ад Камянецкай вежы да храмаў-крэпасцяў у Сынкавічах і Мураванцы. Вось якія ў нас былі гуманістычныя суседзі, што нават нашы продкі вышманы былі цэрквы будаваць як крэпасці! А крэпасці ў нас, як храмы. Помнікі ўсім загінулым. Заўжды нашы продкі павінны былі абараняцца. Памятаеце, у Караткевіча. Археологі знайшлі дзве стралы. На іх рунамі налісана. На адной — «наперад», на другой — «назад». Скажаце, мастацкая алегорыя? Такім было ўсё жыццё. То саха ў руках, то меч. Гэта была справа выжывання.

А што да апошняй вайны, то беларусы з трыбуны ААН неаднаразова агучвалі сваё

жаданне, каб яна была апошняй. А на розных міжнародных пляцоўках колькі прапаноў пра сяброўства прагучала. Колькі разоў дапамагалі шукаць мірныя ініцыятывы. А без нас і не атрымаваецца. Мабыць, з усёй нашага Прэзідэнта і міністра замежных спраў больш за ўсё ў параўнанні з іх калегамі гучыць самы цывільізаваны і канструктыўны паводзі: «Давайце жыць у міры».

Але не слухаюць. Бо ёсць краіны, у якіх бізнес-стратэгіі і ідэалогія грунтоўца на канвертацыі чужой крыві і бяды ў таўшчыню грашовых пачкаў. Бо калі мячы — у сярпы, копі — у косы, а браню «абрамсаў» пераплавіць у машынабудавальніцкі станкі, будзе нібы земляроб для аднавокай піраміды. Сімвала банкнота, які губляе сваю ўладу. Абваліцца разам з фінансавай сістэмай, а злёглых купюр ператворыцца ў каларную паперу. Прыгожую, але ж паперу.

Сёння тыя, хто выбіраў «пэрамэны», прызнаюцца: у людзей крызіс — падмануліся неверагодныя. Тыя лэфтватны менеджеры пратэстаў знішчылі б краіну. Знішчылі б не толькі з-за сваёй прафесійнасці. Гэта зразумела нават пасля трох хвілін любові і прамовы. Знішчылі б, бо яны выконваюць такі загад.

Як яны вершалі: беларусаў улады пасылаюць ва Украіну. А самі ў гэты момант збіралі банды нацмануў і яшчэ данаты збіралі для ўсялякіх «каліноўцаў». Беларусы, пачуйце, якая яна — пачварная пята калона. Робіць тое самае, у чым фэйкава абвінавачвае іншых. Спраўданыя твары пратэсту.

Ды і сама гэтая банда, пішу «банда», каб не апаганіць назвы вайсковых фармі-

раванняў — атрад ці рота. Дык вось, у гэтых «калёнах» і жук, і жаба. Тут і спраўды неверагодныя — тыя, што зброю ўмеюць выкарыстоўваць толькі дзеля сэлфі. Тут і збеглыя беспрацоўныя: у Польшчы ці Літве больш не кормяць за тэатральнае біццё кулаком сябе ў грудзі і рэпліку: «я — апазіцыянер». І апошняя кагорта — воіны Светы — нацыяналісты, радыкалы, футбольныя фанаты. Вось гэтая публіка і пакінула б у нашай краіне крывавы след з сімвала іх пратэсту. Менавіта гэтая кагорта падлічваць галасы ішла з каменем у руках і «кактэйлямі Молатава» ў запяччэнні. Гэта яны намагаліся ператварыць Беларусь ва Украіну. Тады дасталася ўсім. І нават тым, хто запэўніваў: гэта — іншае.

Адпты вулічных хваляванняў, аматары ахоўваць птушак альбо абараняць інтарэсы ўсялякіх гендарных дэвінтаў за сораўскай грошы. «Гуманісты»... Што яны робяць у адным шэрагу з сучаснымі ўкраінскімі васюрамі? Тымі, хто раслінае і паліць людзей. Што яны робяць з жанчынамі — нават пісаць брыдка і страшна. І ўсё гэта было масава. І задоўга да таго, як рускія салдаты прыйшлі вызваляць Данбас.

«Каліноўцы», што вы робіце ў адным копе з палітычнымі нашчадкамі карнікаў, якія знішчылі Хатынь? Што ўжо пасля Перамогі вешалі, адскакі галовы і палілі жыхароў памежных вёсак на Паўднёвым Палессі. Маўчалі, вельмі доўга маўчалі беларусы. Баяліся пакрыўдзіць. Суседзях... Якія нават цяпер намагаліся расправіцца з нашымі дальнабойшчыкамі. «Каліноўцы», вашы папелчнікі — нашчадкі збойцаў беларусаў. Па падтрымліваеце тых, хто носіць на сваіх сцягах эмблемы, пад якімі адбываўся генацыд беларусаў. У каго яшчэ ёсць пытанні да спецаперацыі супраць нацбатаў? Засталіся? Тады замест іншаземных курортаў праедзьцеся па памежных з Украінай беларускіх вёсках і спытайце, чаму і ад чых рук у 1946—1952 гадах гінулі людзі. Пасля гэтага «каліноўцам» немагчыма апраўдаць свае

дзееіні ні дэмакратыяй, ні «ліцвінствам», нават неадназначны Каліноўскі з агідай ставіўся б да вашых «подзвігаў».

Бо баевікі запэкалі нацыяналістычным брудам не толькі імя беларусаў, але нават ярка прадманастравалі спраўдную мэту заходняга праекта «беларуская апазіцыя». Зрабіць нашу краіну Антырасіяй. А людзей — накіроўваць у пекла. Каб яны альбо працавалі на чужыя інтарэсы, альбо гінулі за іх. З часоў Кушала нічога не змянілася. Аво, Захад, марытурыці салютант («Тыя, хто ідзе на смерць, вітаюць цябе»).

Героі — гэта рабаты, якія ахоўваюць граніцу. Не дазваляюць нацыяналістам паўтарыць пасляваенныя «подзвігі» бандараўцаў. Героі — гэта Нічыпорчык, Куцаненка, Федароў, Гвшыны альбо Рома Кагадоўскі. Героі — кожны беларускі вайсковец. А яшчэ героямі я лічу тых супрацоўнікаў ГУБАЗіКа, хто прафесійна знаходзіць адурманеных «Тэлеграмам» «воінаў», што імкнуцца трапіць у «калёны каліноўцаў». Так, іх прыцягаюць да адказнасці, але выратоўваюць ім жыццё.

Бо тыя, хто хацелі ператварыць нашу Беларусь у майданутую Украіну, самі ператварылі ў майданныя злычынцы. І калі ў жытых яшчэ ёсць хоць бы маленечкі шанец вярнуцца ў бацькоўскі куток, то ў «дэнацыфікаваных» — толькі чужая зямля. Шкада бацькоў гэтых «каліноўцаў». Вочы агітатараў «за дэмакратыю і перамены» яны могуць убачыць толькі ў Інтэрнэце. А тыя працягаюць ва ўтульных апартаменты чытаваць чужыя думкі па тэлесуфлэры — заклікаць сваіх прыхільнікаў ісці ў рэкруты...

Звяртаюцца да ўсіх, хто гарлапаніў: «верым, можам, пераможам». Вы не верыце ў відавочнае, не можаце зразумець, што адбываецца. Вы — тыя, якія не перамаглі. І дзякуй богу!

Яўген ПУСТАВОЙ.

Экалагічная культура

КАШТОЎНАЕ СМЕЦЦЕ

Карэспандэнт «Звязды» стала здатчыцай другаснай сыравіны і даведалася, чыя доля ў нарыхтоўцы самая вялікая

Нарыхтоўка другасных матэрыяльных рэсурсаў уключае ў Дзяржаўную праграму «Камфорнае жыллё і спрыяльнае асяроддзе», якая разлічана на 2021—2025 гады. Згодна з падпраграмай «Мэта 99», усім рэгіёнам даводзяцца заданні па зборы і нарыхтоўцы цвёрдых бытавых адходаў. Летас Гродзеншчына дасягнула 30 % перапрацоўкі другаснай сыравіны, што значна аспрэдыла тэрмін, прадугледжаны праграмай. Большую частку ўсяго аб'ёму другаснай сыравіны здае на нарыхтоўчыя пункты менавіта насельніцтва.

СУПРАЦЬ ЛОМУ — НАРЫХТОЎКА

Прыхтоўка, давалася і мне трапіць у рады здатчыкаў. І то дзякуючы таму, што літаральна ў дзясятках метраў ад бацькоўскага вясковага дома, што ў Гродзенскім раёне, пачаў дзейнічаць нарыхтоўчы пункт. Будаваўся ён яшчэ ў 1970-я гады для прыёмкі грыбоў і ягад. Доўгі час не працаваў. А некалькі гадоў таму аднавіўся, з'явілася новая шылда: «Пункт па нарыхтоўцы другаснай сыравіны прадпрыемства «Гроднанарыхтгандаль»». Праўда, працуе толькі два дні на тыдзень, таму прыйшлося прыстасавання, каб трапіць у гэты графік.

Але іншага выйсця пазбавіцца ад хламу проста не было. А яго па кутках і прыбудовах вясковага падворка набралася цэлая куча. Тут і старыя металічныя сеткі, і нейкія трубы, і дзіравыя гаршчкі, і яшчэ шмат чаго, што даўно выйшла з карыстання, але нейкім чынам доўгі час захоўвалася.

Карацей, нагузілі гэтага добра поўную тачку. Пля-

меннік, які валок яе да пункта здачы, пажартаваў, што, можа, рублі чатыры і дадучы за гэты хлам. Мае спадзяванні былі больш аптымістычнымі, хоць і не ведала, колькі дакладна каштуе кілаграм металалому. Аказалася, 54 калейкі. За ўвесь «скарб» нам выдалі каля 35 рублёў. Атрымалася двойная выгада. І падворак прыбралі, і грошы зарабілі.

ЗДАЮЦЬ УСЁ...

Заўважыла, што здатчыкаў у нашым аграгарадку хапае — чарга сабралася немала. Хтосьці таксама прывёз металалом, хтосьці — вялікія цюкі кардону, хтосьці — шкло і ПЭТ-бутэлькі. А ўсяго ў прыёмным пункце каля дзесяці пазіцый з вялікай колькасцю падвідаў. Напрыклад, змяшаны шклябой прымаюць па 5 калеек за кілаграм, а сартыраваны па колеры — ужо па 15-20 калеек. А вось металічныя лям вагаецца ад 44 калеек да 27 рублёў. Высокая цана — за лом каштоўных каларых металаў — медзі, нікелю, латуні, бронзы. Але для здачы патрэбныя поўныя тэхнічныя ўмовы. Палітылен таксама аплачвацца па відах —

10 калеек за мяккі і адзін рубель за кілаграм ПЭТ-бутэлек. Прымаецца і тэкстыль, але вельмі танна — усяго адна калейка за кіло. Макулатуру можна здаць за 15 калеек. Забаронены для прыёмкі прамысловы лом, выбуховыя прадметы.

Цікаўлюся ў прыёмшчыка, што самае папулярнае ў здатчыкаў. Па яго словах, здаюць амаль усё, што прапісана ў прайс-лістах. Прапаноўвае залежыць яшчэ ад кошту. Калі цана падымаецца, здатчыкі таксама працягваюць большую актыўнасць. Дарэчы, летам іх актыўнасць зніжаецца — многія пераїзджаюць на збор ягад і грыбоў. Для аматараў «ціхага палывання» гэтыя мясіцы Гродзенскага раёна — сапраўдны Кландайка. А прыватныя нарыхтоўчыя гатовыя добра плаціць за лясныя дары.

Але і ў гэты час пункт другаснай сыравіны не пустуе. Як адзначыў прыёмшчык, на жонкім прыёмным пункце ёсць свае здатчыкі, таму план па нарыхтоўках выконваецца.

ЗДАТЧЫКУ ТРЭБА ПЛАЦІЦЬ

У Гродзенскай вобласці 110 нарыхтоўчых пунктаў абласнога спецаўтварыства, з якіх 24 належаць унітарнаму прадпрыемству «Гроднанарыхтгандаль». Як сведчыць статыстыка, менавіта насельніцтва — асноўны нарыхтоўчыкі другасных матэрыяльных рэсурсаў у рэгіёне. На іх долю прыходзіць 65 % усёй нарыхтоў-

кі. А гэта, як вядома, тая самая сыравіна, якая ў значнай ступені забяспечвае работу палімерных, папяровых і шклозаводаў. А галоўнае, прадухіла забруджванне навакольнага асяроддзя. Вось чаму кіраўніцтвам дзяржавы праз адпаведныя праграмы пастаўлена задача па максімальным выкарыстанні другаснай сыравіны. Зразумела, што здатчыкаў таксама варта заахвочваць.

— Мы залежым ад перапрацоўшчыкаў, — паведаміў намеснік дырэктара прадпрыемства «Гроднанарыхтгандаль» Андрэй СТЭФАНОВІЧ. — Часам цана мяняецца. Напрыклад, цяпер пайшла ўніз макулатура, таму мы таксама вымушаныя зніжаць закупачную цану. Імкнёмся, каб яна была не вельмі нізкай, бо зацікаўлены, каб людзі здавалі сыравіну, стараемся актывізаваць гэту работу з насельніцтвам.

Рынак другаснай сыравіны, як і любы рынак, моцна вагаецца і залежыць ад перапрацоўкі. Пры гэтым цана можа мяняцца два разы ў месяц. Напрыклад, металалом нядаўна быў па 68 калеек за кілаграм, цяпер — 49. Гэта вымушае некаторых здатчыкаў заняць чакальную пазіцыю. Разам з тым, прадпрыемства гатовае ісці на сустрэчу сваім кліентам. Калі хтосьці сабраў на сваім падворку дзве тоны металалому, для вывазу даецца транспарт.

РЫНАК НАРЫХТОЎКІ РАСЦЕ

Дзякуючы здатчыкам, аб'ёмы нарыхтовак павялічваюцца, заўважае суразмоўнік. І рэнтабельнасць ёсць. Мабыць, таму і канкурэнцыя ў гэтай справе адчувальная. Рынкі другаснай сыравіны сталі папулярнымі відам дзейнасці. З'яўляецца ня мала індывідуальных прадпрыемстваў, якія гатовыя працаваць па нарыхтоўцы. Па горадзе, напрыклад, прыёмкай другаснай сыравіны займаецца яшчэ 5-6 прыватных арганізацый, праўда, з меншай колькасцю пазіцый.

— Сыравіна запатрабаваная. Мы адрпраўляем цюкі на перапрацоўку на прадпрыемствы Беларусі — папярковыя фабрыкі ў Слонімі і Добрушы. Палімеры — на адпаведныя прадпрыемствы Мінска і Магілёва. Па дадзеныя пазіцыях ёсць дагаворы на пастаўкі ў Расійскую Федэрацыю. Што датычыцца металалому, па ім даводзіцца дзяржаваць. Мы яго выконваем, як і па іншых відах. Дарэчы, металалом закупаем толькі ў насельніцтва. Па каларых металах у нас бяруць спісы, таму мы заносім у ведамасць прозвішча здатчыка, па некаторых пазіцыях запісваем пашпартныя даныя.

У такой справе важная, дзе знаходзіцца пункт нарыхтоўкі. Прадпрыемства ахоплівае ў асноўным горад і Гродзенскі раён. Большасць пунктаў працуе даўно

па звыклых для мясцовых жыхароў адрасах. Новыя, як правіла, адкрываюцца ў прамысловых раёнах, каля гаражных кааператываў, у катэджных пасёлках. Ёсць такі пункт нарыхтоўкі і на тэрыторыі СЭЗ. Значная колькасць пунктаў адноўлена. Як і кожнае прадпрыемства, нарыхтоўшчыкі шукаюць новыя магчымасці. Часам іх падказвае сам рынак.

— Калі год таму мала хто быў зацікаўлены ў ПЭТ-бутэльках, цяпер аб'ёмы нарыхтоўкі павялічыліся ў разы. Чаму? Цанавы фактар. За кілаграм ПЭТ-бутэлькі — 1 рубель. Перапрацоўка падняла кошт, і людзі сталі больш здаваць. Павялічыліся і аб'ёмы. Таму мы шукаем новыя пазіцыі па нарыхтоўцы, — расказвае суразмоўнік. — Гэта і для эканомікі выгадна, і для экалогіі. Не закупаем бытавыя адходы, а аддаём у перапрацоўку, вяртаем у абарот.

...Мне, можна сказаць, пашанцавала, што прыёмны пункт працуе недалёка ад дома. Ці павезлі б той металічны хлам за 10-20 кіламетраў, нават не ведаю. А збіраюць нарыхтоўчыкі з падворка нешта толькі тады, калі яго сабра на некалькі тон. Магчыма, мэтазгодна было б наладзіць работу перасовачных пунктаў прыёмкі, якія пакуль працуюць не вельмі эфектыўна.

Маргарыта УШКЕВІЧ, фота аўтара.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Амерыканскі інвестар спрагназаваў рэцэсію сусветнай эканомікі з 2023 года

Ужо ў 2023 годзе свет чакана маштабная рэцэсія, якая закране большасць краін на планеце. Такі прагноз у інтэрв'ю PIA «Навіны» зрабіў вядомы інвестар з ШША Джым Роджэрс.

Паводле слоў Роджэраса, рэцэсія будзе мець доўгатэрміновы характар і можа доўжыцца да чатырох гадоў. На працягу гэтага часу многія краіны сутыкнуцца з сур'ёзнымі эканамічнымі праблемамі.

Гаворачы аб эканоміцы ў Злучаных Штатах, эксперт адзначыў, што тут рэцэсія або пачалася ўжо, або можа адбыцца ў самым хуткім часе. Пры гэтым Роджэрс лічыць, што яго краіна не зможа пазбегнуць рэцэсіі з-за вялікага дзяржаўнага ШША. Цяпер Вашынгтон актыўна друкуе грошы, а таксама нарочтавае пазыкі. Аднак рана ці позна пад уздзеяннем рыначных механізмаў ШША давядзецца адмовіцца ад такой практыкі. І як толькі друкарскі станок спыніцца, у эканоміцы адбудзецца спад.

Эканаміст адзначыў, што нейкага чарадзейнага спосабу абмінуць рэцэсію ў ШША няма. Застаецца толькі перажыць гэты перыяд спаду і затым пачаць зноў абдуоўваць эканоміку.

Тэмпы запавення сховішчаў газу ў Еўропе запаволіліся ў два разы пасля спынення «Паўночнага патуку — 1»

Тэмпы запавення газавых сховішчаў Еўропы ўпалі ўдва на фоне прыпынення «Паўночнага патуку — 1» на планавы рамонт. Пра гэта сведчаць даныя Gas Infrastructure Europe.

11 ліпеня падзення сховішчаў газу (ПСГ) Еўропы атрымалі толькі 348 млн кубаметраў, хоць у папярэднія дні ўзровень запампоўкі быў недзе 500 млн кубаметраў. Пры гэтым адбор з ПСГ вырас з 17 да 78 млн кубаметраў. З-за гэтага сутачныя тэмпы запампоўкі газу ў сховішчы ўпалі ў два разы. Па звестках відаць, што да 11 ліпеня 2022 года запасы газу ў еўрапейскіх ПСГ складалі 62,34 %, або каля 67 млрд кубаметраў газу. Пры гэтым найбольш газу ў Партугалі і Польшчы, дзе ўзровень запасаў дайшоў да 100 % і 97,53 % адпаведна. Менш за ўсё

запампавана газу ў Латвіі, дзе ўзровень запасаў знаходзіцца на адзнацы 47,59 працента.

7 ліпеня Bloomberg паведамляў, што міжнародная група імпарцёраў ZIGP (GIGNL) заявіла аб захаванні праблемы з недахопам газу ў Еўрасаюзе ў найбліжэйшыя некалькі зім.

Украіна і Расія праводзяць у Стамбуле перагаворы па збожжы

У Стамбуле ўчора пачаўся чарговы этап перагавораў па збожжы паміж Украінай і Расіяй, паведамляе Euronews.

Пасрэднякам перагавораў з'яўляецца ААН. Перагаворшчыкі сустракаюцца 13 і 14 ліпеня ў урадавым будынку на беразе Басфорца.

Галоўная тэма абмеркавання — экспарт украінскага збожжа, якое цяпер чакана адгрузкі ў партах. Гаворка ідзе пра 22 млн тон збожжа. Расійскі бок адзначаў, што хоча мець магчымасць праводзіць надгляд грузаў, каб не дапусціць кантрабанды зборі. А ўкраінскія прадстаўнікі выказалі надзею, што пад эгідай ААН пытанне з адгрузкай збожжа знойдзе сваё вырашэнне.

У Турцыі каза пралпыла 600 метраў па моры, каб пазбегнуць гібелі пры ахвярапрынашэнні

У Турцыі, у правінцы Мерсін, каза па мянушцы Каракез скокнула ў мора, каб пазбегнуць ахвярапрынашэння ў першы дзень Курбан-байрама. Аб гэтым піша выданне Daily Sabah.

Па словах мясцовых жыхароў, Каракез, што ў перакладзе з турэцкай — «чорная дзючынка», збегла ад мужчыны, які купіў яе перад святам. Яна была ва ўціках тры дні і нават скокнула ў мора і пралпыла 600 метраў, каб выратавацца ад смерці. Мясцовыя жыхары вырашылі, што гэта знак з неба, дапамагі казе выбрацца з мора і далі ёй шанец на жыццё.

Цыцкака будзе адрпраўлена ў прытулак для жывёл у Ізміры.

Знешні гандаль

Даходы ад экспарту растуць

Сальда ад знешняга гандлю дадатнае

Нягледзячы на санкцыі, экспарт тавараў з Беларусі ў маі вырас у параўнанні з красавіком на 296,3 мільёна долараў і дасягнуў 2726,6 мільёна долараў, што тлумачыцца ўмацаваннем расійскага рубля адносна долара.

Паводле звестак Нацыянальнага банка, экспарт тавараў з Беларусі ў маі аказаўся ўсяго на 273,7 мільёна долараў меншы, чым у аналічным перыядзе мінулага года. Гэта проста цудоўны вынік, бо ў нашай краіне існуюць значныя праблемы з продажами тавараў, якія раней былі асноўнымі артыкуламі яе экспарту — з калійнымі ўгнаеннямі і нафтапрадуктамі, лічаць аналітыкі партала select.by (усе банкі Беларусі).

Захаванне даходаў ад экспарту на высокім узроўні ў значнай ступені тлумачыцца ростам цен на экспартаваныя намі тавары, а таксама павелічэннем курсу расійскага рубля ў адносінах да долара. Гэта значна павялічыла даходы ад экспарту за расійскія рублі (у доларавым эквіваленце).

У выніку сальда знешняга гандлю таварамі ў маі бягучага года павялічылася да плюс 105,3 мільёна долараў з мінус 52,5 мільёна долараў у аналічным перыядзе мінулага года. Такім чынам, прычынай дадатнага сальда знешняга гандлю таварамі стала значнае скарачэнне імпарту.

Характэрна, але сальда знешняга гандлю паслугамі вырасла на 9,4 % і складала 1904,8 мільёна долараў.

Калі разглядаць знешні гандаль за перыяд з пачатку года, тады атрымліваецца, што экспарт тавараў за пяць месяцаў года знізіўся ўсяго на 3,3 % — да 13 757,8 мільёна долараў. Такое невялікае зніжэнне з'яўляецца вельмі паказальным вынікам, які тлумачыцца ўмацаваннем расійскага рубля ў адносінах да долара ў красавіку — маі.

У гэты час імпорт тавараў у нашу краіну ў студзені — маі скараціўся больш імяліва — на 4,8 % — і склаў 13 930,1 мільёна долараў. У той жа час імпорт паслуг з Беларусі ў студзені — маі бягучага года знізіўся ў параўнанні з аналічным перыядам мінулага года на 7,5 % — да 3613,2 мільёна долараў. А вось імпорт паслуг у нашу краіну ў маі на 21,1 % і склаў 1708,4 мільёна долараў.

Саргій КУРКАЧ.

ВЫРВАЦЦА З «ЗАЛЮСТРОЎЯ»

Чаму палякі імкнуцца трапіць у Беларусь?

Польшча мае намер днямі завяршыць узвядзенне сцяны на граніцы з нашай краінай. Аб гэтым паведаміў намеснік кіраўніка МУС Польшчы Мацей Вонсік. Цікава, што гэта ўжо другая запар такая заява з боку польскіх уладаў. У канцы чэрвеня прэм'ер-міністр Польшчы Матэвуш Маравецкі паведаміў аб завяршэнні будаўніцтва сцяны. Аднак, як аказалася, кіраўнік урада паспяшаўся з гучнай заявай і ў чарговы раз сеў у лужыну. Прычым цяпер амаль што ў прамым сэнсе — прычынай зацягвання тэрмінаў будаўніцтва сцяны сталі... падземныя воды. «Мы прадоўжым кантракты з субпадрадчыкамі з аб'ектыўных геалагічных прычын, якія з'явіліся падчас устаноўкі апор», — растлумачыў Вонсік. Ён заўважыў, што ўстаноўка электронных сістэм назірання і кантролю на агароджы вышынёй пяць метраў, упрыгожанай сумна вядомай «канцэртнай», з польскага боку працягнецца да сярэдзіны верасня. Кіраўнік пагранічнай службы Польшчы Томаш Прага выказаў меркаванне, што ў выніку нелегальныя мігранты будуць спрабаваць трапіць у Польшчу з іншых напрамкаў, у прыватнасці, з тэрыторыі Украіны ці Літвы. Гэтыя дзеянні польскіх уладаў нагадваюць палітычны тэатр абсурду, калі рэальныя праблемы (накшталт гіперінфляцыі, росту цен і ў выніку рэзкага збыднення людзей) не вырашаюцца, а ўвага свядома пераключыцца на тую ж «супербудоўлю». Не дзіўна, што простыя палякі імкнуцца вырацца з «залюстроўя». І папулярнасць беларускага бязвізу — яскравае таму пацвярджэнне. Чаму палякі імкнуцца трапіць у нашу краіну?

КРЫНІЦА ПЕСІМІЗМУ

Прагназуецца, што Польшчу ў пачатку 2023-га ўпершыню за дзесяць гадоў накрые стагнацыя, калі высокая інфляцыя будзе спалучацца з эканамічным спадом. Аб гэтым паведаміла газета Rzeczpospolita. Нацыянальны банк Польшчы прагназуе, што ў пачатку наступнага года ўзровень інфляцыі ў краіне можа дасягнуць 26 працэнтаў. Перспектывы польскай эканомікі апошнія месяцы значна пагоршыліся. У пачатку красавіка эканамісты прагназавалі, што ў перыяд з сярэдзіны бягучага года і да канца першага квартала 2023-га ВУП Польшчы вырасце на 2,5 працэнта. Цяпер яны чакаюць росту прыкладна ў 1,4 працэнта за гэты перыяд. Чакаецца, што ў першыя месяцы 2023-га ўзровень ВУП у гадавым вылічэнні ўвогуле знізіцца. Аднак у гэтым прагнозе эксперты не ўлічылі рэцэсію ў еўразоне, якая з кожным днём становіцца ўсё больш верагоднай з-за дэфіцыту газу.

Крыніцай такога песімізму ў эканамічных прагнозах з'яўляецца скачок інфляцыі ў Польшчы і рост працэнтных ставак. Усяго квартал таму эканамісты чакалі, што ў красавіку—чэрвені інфляцыя ў краіне складзе ў сярэднім 11 працэнтаў. Аднак аказалася, што чэрвеньская інфляцыя ў гадавым вылічэнні склала 15,6 працэнта — найвышэйшы паказчык за чвэрць стагоддзя. Разам з інфляцыяй у краіне выраслі і працэнтныя стаўкі. Такая сітуацыя ўжо прывяла да абвалу спажывацкага попыту. У чэрвені ён быў нават слабейшы, чым у разгар пандэміі COVID-19.

«Рэцэсія становіцца галоўнай праграмай для польскай эканомікі. Цяпер эканамісты чакаюць, што рост ВУП у першым квартале 2023 года будзе бліжэй да нуля. Амаль 40 працэнтаў апытаных аналітыкаў лічыць, што эканоміка скароціцца ў параўнанні з сёлетнім першым кварталам. Прыкметы падобнага запаволення можна ўбачыць ва ўсіх асноўных сектарах эканомікі. Аналітыкі адзначаюць як невялікі рост спажывання, так і адносна слабавы інвестыцыі», — распавёў кіраўнік аддзялення макраэканомікі ў Польскім эканамічным інстытуце Якуб Рыбацкі. Па словах эксперта, разам з запаволеннем эканамічнай актыўнасці ўзровень росту цен у краіне застанецца высокім.

ЖОРСТКІ КРЫЗІС

З пачаткам ацяпляльнага сезона Польшчу чакае вельмі жорсткі

на работу!». У натоўпе чуліся заклікі да змены ўлады ў Польшчы. Арганізатары пратэсту таксама заклікалі далучыцца да акцыі ўсіх палякаў, абураных эканамічнай палітыкай уладаў.

Лідар Agrounia Міхал Каладзейчак заявіў, што фермеры будуць змагацца з павышэннем працэнтных ставак. «Гэта не барацьба з інфляцыяй. Гэта барацьба з намі», — цытуе Каладзейчак польскае выданне Gazeta Wyborcza. Ён дадаў, што з-за такой палітыкі маладыя людзі неўзабаве будуць жыць у кватэрах памерам з сабачую будку. «Дзяржаўныя кампаніі не могуць прыпадабняцца мафіям, якія выцгваюць нашы апошнія грошы. На крызісе зарабляе дзяржава», — лічыць кіраўнік Agrounia.

УРАД СУПРАЦЬ НАРОДА

Калі Польшча абгароджаецца пяціметровай агароджай з калючымі дротам, то Беларусь адкрывае граніцу для суседзяў. Як вядома, з 1 ліпеня для палякаў адкрыты бязвізавы ўезд у нашу краіну. З 15 красавіка такую магчымасць атрымалі жыхары Літвы і Латвіі. За гэты час беларускім бязвізам скарысталася больш чым 115 тысяч інашаземцаў, паведамлілі ў Дзяржпагранкімітэце. Сярод іх — каля паўтысячы палякаў, толькі за мінулыя выхадныя — больш чым 200.

«Безвіз будзе папулярны з-за пэўных эканамічных абставін, звязаных з інфляцыяй, крызісам, эканамічнымі санкцыямі. Варта ўлічваць той фактар, што ўсходнія, прыгранічныя рэгіёны Польшчы, скажам так, не самыя высокаразвітыя з пункту гледжання эканомікі і інфраструктуры. У гэтых рэгіёнах ёсць шматлікія сацыяльныя праблемы, і мясцовыя жыхары, дапусцім, падлягала ваяводства, прыгранічнага з Беларуссю, Люблінскага ваяводства, будуць карыстацца магчымасцю проста ў эканамічных мэтах падарожнічаць, наведваць Беларусь», — адзначыў у эфіры тэлеканала АНТ польскі палітолаг Матэвуш Піскорскі. Эксперт перакананы, што палякі будуць імкнуцца ў Беларусь. «Многія палякі дакладна будуць з'яўляцца ў прыгранічных гарадах Беларусі, проста ў прадуктовых крамах, на запраўках. Я думаю, што асноўны трафік паміж нашымі краінамі — гэта якарз палякі, якія будуць спрабаваць знайсці больш танныя прадукты, больш таннае паліва на беларускім рынку», — адзначыў палітолаг.

Аднак робіцца ўсё, каб палякі не даведаліся пра бязвіз з Беларуссю. «Гэты крок, па-першае, практычна не абмяркоўваецца ў польскіх СМІ. Так што я б сказаў, што асноўныя польскія СМІ, якія аб звязаныя з урадам Польшчы, або са знешнімі гульцамі, у першую чаргу англасакскія, наогул не зацікаўлены ў тым, каб палякі даведаліся аб існаванні бязвізавога рэжыму», — заўважыў Матэвуш Піскорскі. Паводле яго слоў, Беларусь знаходзіцца ў афіцыйным спісе тых краін, якія небяспечныя для грамадзян Польшчы. «Так што варта меркаваць, што ўрад, асноўныя СМІ будуць альбо маўчаць пра такую магчымасць, каб ніхто проста элементарна не даведаўся пра існаванне такой магчымасці ўвогуле, альбо палюжаць палякаў і некалькі папярэджаць іх, каб ні ў якім разе яны такой магчымасцю не карысталіся», — адзначыў палітолаг.

Ён заўважыў, што польскія ўлады могуць, напрыклад, увесці

абмежаванні накіонт увозу асобных відаў тавараў на тэрыторыю Польшчы. «Гэта ўсё магчыма. Так рабілася ўжо і раней і ў адносінах да тых палякаў, якія ў свой час пераскакалі граніцу з Расійскай Федэрацыяй у Калінінградскай вобласці», — адзначыў Матэвуш Піскорскі. Па яго словах, такія магчымасці сапраўды існуюць. «Але тады, як мы ўсе разумеем, пачнуцца праблемы. Безумоўна, з'явіцца кантрабанда, з пункту гледжання польскіх уладаў, калі будуць уведзены абмежаванні», — заўважыў палітолаг.

«ДЗЯКУЙ ВАШАМУ ПРЭЗІДЭНТУ!»

Тым часам палякі актыўна карыстаюцца бязвізам. «Я прыязджаў у Брэст наведваць сяброў. Даўно не бачыліся, каранавірус ў усё такое. Я прыязджаў гадоў 20 таму, і цяпер можна толькі пазайздросціць: гарады не пазнаць, усё да лепшага. А з сябрам мы пасадзелі, пагаварылі», — распавёў тэлеканалу СТБ Тадэвуш Кукафка. Хутка зноў прыедзе, заўважыў паляк. «Ваш Прэзідэнт зрабіў бязвіз, дзякуй яму за гэта. Мы можам ездзіць адно да аднаго. Па тэлефоне не тое, а так пасадзелі, пагаварылі. Галоўнае, што мы можам прыехаць адно да аднаго з усмешкай, і на гэтым павінны быць заснаваны нашы ўзаемаадносіны паміж народамі», — лічыць Тадэвуш Кукафка.

«У вас смачны хлеб і масла, бензін у вас таннейшы, буду запраўляцца. Добрая людзі. Прыеду яшчэ», — кажа яшчэ адзін госяць з Польшчы. А вось як выказаўся жыхар Польшчы Мар'юш: «Я купіў бы вашай смачнай каўбасы, але прымусяць выкінуць на нашай мытні. Нельга перавозіць прадукты праз мяжу — ні мяса, ні масла. У вас таннейшае адзенне, мне патрэбны кашуля і нагавіцы. Я для жонкі куплю на атрыманыя грошы добрую парфуму. Так павінна быць: вы павінны ездзіць да нас без віз, мы — да вас. Купляць прадукты. Мы — брацкія народы», — адзначыў паляк.

«Бязвіз — гэта добра. Найбліжэйшыя гарады наведваць можна, —

дадаў жыхар Польшчы Славек Чапаловіч. — У вас шмат славуціасяў. Белавежская пушча, кавярні ў вас класныя. Чаму б не прыехаць у тур выхаднага дня? Тым больш цяпер ёсць магчымасці. Будзем арганізоўваць такі тур. А пакуль з сабой везу добрыя ўражанні. Ваш бярозавы сок ды квас мне вельмі падабаюцца».

«Для мяне бязвіз — вельмі прыемная нечаканасць». Аб гэтым заявіла жыхарка Польшчы святлана Баюра. «Я, напрыклад, вельмі доўга чакала такога моманту, калі магу забраць сваіх дзяцей, сесці ў суботу і паехаць на аьбд да старэйшага сына, пабачыцца», — сказала яна. Жанчына жыве ў Польшчы ўжо 25 гадоў. «Я магу цяпер забраць сям'ю і паехаць на магліу да мамы, таты. Першы раз паедзем і паглядзім, як гэта ўсё адбываецца, наступным разам паедзем усёй сям'ёй. Для мяне гэта, вядома, вельмі прыемны сюрпрыз», — адзначыла яна.

Бязвіз для палякаў — гэта наша мяккая сіла ў адносінах да Захаду. Аб гэтым заявіў у эфіры Першага нацыянальнага канала Беларускага радыё аналітык Беларускага інстытута стратэгічных даследаванняў Аляксей Аўдонін. «Захад павялічвае ўзброены і ваенную тэхніку на нашых граніцах, а мы адкрываем фактычна нашы граніцы для простых грамадзян Польшчы, — адзначыў эксперт. — Каб яны маглі прыехаць да нас, убачыць нашу эканоміку, нашы цені, закупіцца нашымі таварамі, палівам». Гэта ўсё прамы ўдар па заходняй прапагандзе, упэўнены палітолаг. «Натуральна, ніякая заходняя прапаганда ў гэтых умовах не будзе працаваць, як бы яны ні імкнуліся нагнаць сітуацыю па Беларусь, паказаць нейкі вобраз агрэсара ў нашай асобе. Праз бязвіз гэта ім будзе вельмі складана зрабіць, — лічыць Аляксей Аўдонін. — Таму што простыя палякі прыязджаюць да нас, бачаць, што ўсё тое, што транслюецца ў іх праз іх прапагандысцкія ўсталёўкі, цэнтры, не адпавядае рэчаіснасці. Мы арыентаваны на добрасуседства, а не на канфлікт».

Пётр ДУНЬКО.

У тэму

Эфектыўнасць бязвізу відавочная

Аб гэтым заявіў прэс-сакратар МЗС Беларусі Анатоль Глаз у праграме «Маркаў. Нічога асабістага» на тэлеканале АНТ. «У нашым характары не разрываць добрасуседскія сувязі. Гэта абсурд — з-за палітыкаў, палітыканаў з суседніх краін разрываць міжчалавечыя кантакты. Мы на гэта ніколі не пойдзем», — падкрэсліў Анатоль Глаз. МЗС Польшчы, наадварот, пасля ўвядзення бязвізу заклікала ўласных грамадзян не наведваць суседнюю краіну, аргументуючы гэта вяржымі адносінамі з боку Беларусі. «Калі нехта не ведае, ніколі ні на якім узроўні мы не казалі, што лічым палякаў ворагамі. Гэта бліжэй нам людзі ў многім, суседняя краіна, з якой мы ўсё жыццё па сваёй ініцыятыве выбудовалі добрасуседскія адносіны, а кіраўніцтва Польшчы прыходзіць і сыходзіць», — падкрэсліў беларускі дыпламат.

АДКЛАДЗЕНАЕ ЖЫЦЦЁ

Андрэй стаяў у чарзе на кватэру гадоў дзесяць. І вось, якое шчасце, нарэшце яму прапанавалі будавацца —

праўда, свабоднай была толькі аднапакаёўка. Але мужчына так доўга чакаў гэтага моманту, што не раздумваючы пагадзіўся. Грошай, што адкладваў з заробку, халіла толькі на першы ўзнос. Па астатнюю суму давлялося ўлезці ў крэдыт. Жонка Андрэя якраз сышла ў дэкрэтны водпуск, спачатку з адным сынам, пасля з другім. Таму клопат зарабіць грошы, каб аддаць доўг банку, лёг выключна на мужчынскія плечы. Андрэй працаваў на некалькіх работах не складаючы рук. Пасля адной змены бег на другую. ...Не паспеў ён выплаціць першы крэдыт, як увязався ў другую будоўлю, ужо двухпакаёвай кватэры. Зноў іпатэка, амаль кругласутачная работа. Некалі размеранае жыццё ператварылася ў суцэльны дзень сурка з думкамі толькі пра тое, дзе здабыць грошы, каб хутчэй выплаціць пазыку. ...З банкам мужчына з гораў папалам разлічыўся, але ў выніку застаўся адзін у сваёй аднапакаёвай кватэры. Двухпакаёвую пакінуў былой жонцы з дзецьмі. Большую частку заробку цяпер аддае на лекі, бо за той час, пакуль выплачваў крэдыты, няслаба падарваў сваё здароўе.

Згадала гэтую гісторыю падчас нядаўняй размовы з сябрам. Ён, яшчэ да пандэміі, вырашыў укласці грошы ў першы паверх будынка, што ўзводзіцца ў цэнтры горада. Усёй сумы ў яго не было, таму давлялося залезці ў пазыкі. Цяпер Сялян працуе з ранку да позняга вечара, дадому вяртаецца як выціснуты лімон. Прызнаўся, што паставіў сабе мэту — аддаць доўг за тры гады. Але ўжо праз год такога існавання зразумеў, што, калі так пойдзе далей, ад яго зусім нічога не застаецца. «Такое адчуванне, што жыццё праходзіць міма мяне. Пры гэтым больш за ўсё гняце тое, што я практычна не бачу сваю каханую жонку. Хвалююся, што прапушчу дзяцінства сваёй дачкі, якое ніколі не паўтарыцца. І гэтага я сабе потым дакладна не дарую». ...Сіцёлу пашанцавала, бо грошы ён пазычаў не ў банку, а ў блізкіх сваякоў і сябра дзяцінства. «Яны мне адразу сказалі, каб я не рвуў жылы і аддаваў меншую суму ў месяц. Я ж спачатку нікога не паслухаў, хацеў як мага хутчэй пазбавіцца ад цяжару. Дзякуй богу, своечасова адумаўся, вырашыў не катаваць сябе і знізіць планку. Няхай вярну доўг не за тры, а за шэсць гадоў, затое не страчу сабе...».

Упершыню пра сіндром адкладзенага жыцця я пачула ад псіхатэрапеўта Васіля Шаўлякова. У гэтым стане людзям здаецца, што яны не жывуць, а толькі рыхтуюцца да жыцця, ствараюць для яго ўмовы. Адмаўляюць сабе ў штодзённых радасях, пакуль не дасягнуць жаданай мэты. На яе дасягненне накіроўваюць усе сваю энергію. З часам пастаяннае адкладванне сваіх жаданняў на «потым» выклікае раздражненне, пачуццё незадаволенасці і нават азлобленасць. Урэшце ўсе эмоцыі вырываюцца вонкі ў выглядзе нервовага зрыву, псіхасаматычных захворванняў, канфліктаў з навакольнымі. Яшчэ адзін сумны псіхалагічны феномен, які часта сустракаецца ў людзей у рэжыме чакання, — гэта адсутнасць жаданняў. Спачатку чалавек проста адкладвае дробныя радасці дзеля вялікай мэты. А затым... са здзіўленнем прыкмячае, што развучыўся хацець...

«Уявіце сабе, што жыццё — гэта гульня, пабудаваная на жангліраванні пяццю шарыкамі, — прапануе Браян Дайсан, былы гендзірэктар кампаніі Coca-Cola. — Гэтыя шарыкі — работа, сям'я, здароўе, сябры і душа, і вам неабходна, каб усе яны пастаянна знаходзіліся ў паветры. Хутка вы зразумеете, што шарык «работа» зроблены з гумы — калі вы яго выпадкова ўроніце, ён падскочыць і вярнецца назад. Але астатнія чатыры шарыкі — сям'я, здароўе, сябры і душа — шклянныя. І калі вы ўпусціце адзін з іх, ён будзе непраўна сапсаваны, надколаты, падрапаны, сур'ёзна пашкоджаны ці нават цалкам разбіты. Ён ніколі не будзе такім, як раней. Вельмі важна ўсведамляць гэта і старацца, каб такога не здарылася. Працаваць максімальна эфектыўна ў рабочы час і сыходзіць дадому своечасова. Прысвячаць неабходны час сваёй сямі, сябрам і паўнаважнаму адпачынку. Бо каштоўнасць каштоўная, толькі калі яе ценяць».

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.

Дырэктар Музычнага тэатра Сяргей ПУКІТА:

Тыя, хто побач

«Трэба ўмець рэжысіраваць сваё жыццё»

Кожная сям'я ўнікальная па-свойму. Вядучая актрыса Беларускага дзяржаўнага маладзёжнага тэатра Любоў Пукіта рэалізоўвае сябе творча і як маці траіх дзяцей, прычым яна не скарачала водпуск на доглядзе дзіцяці. Сяргей Пукіта кіруе Беларускаім дзяржаўным акадэмічным музычным тэатрам і не абыходзіць увагай і клопамам сваіх блізкіх. Яму падабаецца роля галавы вялікай сям'і. І гэта было відаць нават па нашых папярэдніх перагаворах: «Абавязкова падбярэм час, каб жонка магла прысутнічаць». А атрымалася яшчэ лепш: да нашай гутаркі далучылася і дачка Маша.

(Заканчэнне на 3-й стар. «СГ».)

Кропка на сэрцы

«ПАРАНЕНАЕ» ДЗЯЦІНСТВА,

або Як пазбавіцца ад траўмы, нанесенай праблемнымі бацькамі

Дзяцінства — самы бесклапотны і шчаслівы перыяд жыцця. Але, на жаль, не ва ўсіх. Хлопчыкам і дзяўчынкам, бацькі якіх злоўжываюць алкаголем, пашанцавала значна менш. «Маё дзяцінства было сапраўдным пеклам», — прызнаўся знаёмы, у якога і мама, і тата пілі. Яму ўдалося выбрацца з багні і стварыць нармальную сям'ю. Але, на жаль, большасць дзяцей алкаголікаў усё ж такі паўтараюць памылкі сваіх бацькоў... Як выкараскацца з алкагольнай варонкі і пазбавіцца ад глыбокай псіхалагічнай траўмы? Чаму дзеці, калі вырастаюць, часта шкадуюць бацьку-алкаголіка і трымаюць крыўду на маці, хоць тая не піла? Пра гэта і не толькі расказаў дзіцячы і сямейны псіхолог Таццяна ШАРАНДА.

(Заканчэнне на 5-й стар. «СГ».)

ДАВАЙЦЕ ДАМОВІМСЯ!

Інструменты медыяцыі для дзяцей і дарослых: хуткае маляванне, мова цела, мастацтва пытанню

Дзіцячая служба медыяцыі як спосаб мірнага вырашэння канфліктаў у навуцальных установах Беларусі пачала стварацца яшчэ ў 2016-м. За гэты час яна вырасла са школьнай формы і распаўсюдзілася ўжо на ўсю сферу адукацыі. А яшчэ займела тэматычны фестываль «Медыяцыя будучыні для школьнікаў і студэнтаў», які сёлета прайшоў ужо пяты раз. Як падрастае медыяцыя разам з падлеткамі і якія інструменты з'явіліся на дапамогу юным і дарослым медыятарам, расказала Ірына АРЛОУСКАЯ, намеснік дырэктара Цэнтра «Медыяцыя і права».

Калі не можаш сказаць...

Штогод арганізатары стараюцца напоўніць фестываль мерапрыемствамі, неабходнымі дзецям, што займаюцца медыяцыяй, педагогам, што куруюць службы медыяцыі ў школах, медыятарам-прафесіяналам.

Сёлета склаліся тры асноўныя кірункі, якія спецыялісты стараюцца развіваць: аднаўленчая медыяцыя, медыяцыя для бізнесу і выпрацоўка новых медыяцыйных інструментаў, якія б дапамагалі спраўляцца з вузкімі пытаннямі.

— Яшчэ на мінулым фестывалі быў заўважаны такі інструмент, як арт у медыяцыі. На працягу года дарослыя медыятары апрабавалі яго на практыцы, асабліва ў канфліктах з удзелам дзяцей, — падзялілася Ірына Арлоўская. — Асноўная ідэя яго прымянення: не можаш сказаць — намалюй. Медыятарам малюнак дзіцяці дапамагае задаваць пытанні, каб атрымаць інфармацыю і зразумець сітуацыю, якая склалася. Аднак гэта не арт-тэрапія, а інструмент, які дазваляе даведацца, што адбылося.

Праўда, не ўсе ўмеюць маляваць, таму юрысты звярнуліся ў мастацкі каледж, дзе ім дапамагі стварыць методдыку хуткага малявання. Гэта трафарэты, з дапамогай якіх можна намалюваць эмоцыі ці дзеянне, якое адбылося. Гэта трафарэты, з дапамогай якіх можна намалюваць эмоцыі ці дзеянне, якое адбылося. Гэта трафарэты, з дапамогай якіх можна намалюваць эмоцыі ці дзеянне, якое адбылося.

Новы погляд на бізнес-спрэчку

Падчас фестывалю прайшла навукова-практычная канферэнцыя па пытаннях медыяцыі, на якую адгукнулася шмат суб'ектаў — у асноўным універсітэты з Расіі.

— Аднак у рамках канферэнцыі ўзнімаўся пытанні, карысныя менавіта для бізнесу. На канферэнцыі з дапамогай працэдуры медыяцыі разбіраліся кейсы з бізнес-праблемамі, узятая з ужо разгледжаных судовых спрачак. У асноўным канфлікты датычыліся дагавораў куплі-продажу, паставак, выканаўчага вядзення адносна ўзніклых даўгоў.

Прайграванне гэтых сітуацый дазволіла ўбачыць магчымасці медыяцыі, існаванне іншых (несудовых) рашэнняў і наступствы для партнёраў. А для непрактыкуючых медыятараў — стала шанцама набывць пэўныя навыкі, — падсумавала Ірына Арлоўская.

— Цяпер на базе матэрыялаў, разабранага на канферэнцыі, плануем зладзіць трэнінг, каб распаўсюдзіць практычныя навыкі, здольныя дапамагчы бізнесу ў існуючых умовах убачыць новыя магчымасці ўзаемадзеяння з партнёрамі, у тым ліку замежнымі.

Цела таксама «размаўляе»

Летась у кримінальнае заканадаўства Беларусі сярод іншых змяненняў было ўнесена паняцце медыяцыі. Цяпер спецыялісты спадзяюцца, што будзе створана рабочая група для рэалізацыі пілотнага праекта, які дапаможа напрацаваць пэўныя практыкі. Яны, у сваю чаргу, лягчы ў аснову метадалогіі магчымасцяў прымянення медыяцыі

ў кримінальным працэсе. Асабліва важна развіваць гэта ў дачыненні да непаўналетніх, лічыць Ірына Арлоўская.

Названы фестываль праводзіцца як дзіцяча-студэнцкі, каб моладзь атрымлівала дадатковыя навыкі, якімі можна карыстацца, вырашаючы канфлікты ў школе. І мы заўважылі, што менавіта падлеткі ўхапілі сутнасць аднаўленчай медыяцыі, сутнасць работы «па кругах» — то-бок з групавым канфлітам. Іх эмоцыі, развагі, прапановы па рабоце з пачуццямі, па мінімізацыі шкоды, якая можа быць нанесена, прыялі мяне да думкі аб неабходнасці стварыць нейкае мерапрыемства, дзе галоўнымі дзеючымі асобамі па аднаўленчай медыяцыі стануць дзеці. Менавіта яны накідаюць табе дадатковыя інструменты, як прасцей, як лепш размаўляць, так што мы, дарослыя, фактычна вучымся разам з імі.

Падчас фестывалю для дзяцей зладзілі нават майстар-клас па акцёрскім майстэрстве, каб яны зразумелі, як эмоцыі і пачуцці чалавека адбіваюцца на яго жэстах, рухах, паводзінах, інакш кажучы, пазнаёмліліся з мовай цела.

Гарэць — дык разам!

У сферы адукацыі, здавалася б, ужо шмат зроблена для развіцця інстытута медыяцыі, аднак не хапае сістэмнасці, не вырацавана

цэльная метадалогія, лічыць спецыяліст.

— Рыхтуючыся да фестывалю, я прасіла педагогаў падзяліцца, чаго не хапае службам школьнай медыяцыі. І педагогі-медыятары адгукнуліся — запусцілі ў інтэрнэце «міравое кафэ», у якім дзяліліся сваім вопытам.

Фота: pravo.by

Вынікам стала ідэя стварыць адмысловы педагогічны чат для педагогаў і прафесійных медыятараў, каб падчас канікулаў яны маглі павышаць сваю кваліфікацыю, гаварыць, чаго б ім хацелася, ладзіць нейкія мерапрыемствы для дзяцей, то-бок запусціць гэткае ўсеагульнае навучанне па медыяцыі. Мы хочам узгадніць усё гэта з Міністэрствам адукацыі, каб распаўсюджаць у школах пэўныя матэрыялы для папулярызацыі медыяцыі і абмену вопытам.

Менавіта педагогі-энтузіясты, якія займаюцца

медыяцыяй у школах, прапанавалі кансалідаваць намаганні, каб распаўсюдзіць свае веды і ўменні па іншых школах краіны, а не толькі ў сталічных. За гэтыя некалькі гадоў работы дзіцячых службаў медыяцыі яны набылі вопыт, і гэта вельмі добра, кажа медыятар:

— Было, што дзеці прыязджалі на фестываль, загараліся ідэяй медыяцыі, аднак ні адміністрацыя школы, ні педагогі не былі гатовыя ўзяць на сябе такую нагрузку. Каб медыяцыйныя службы ствараліся ў навуцальных установах, трэба, каб і дзеці, і настаўнікі «гарэлі» разам. Цяпер ідуць новыя заплыты на конт стварэння службаў медыяцыі ў школах, і настаўнікі кажучы, што даведаліся пра працэдуру ад дзяцей.

гадзіны задаючы пытанні прадстаўнікам розных прафесій. У выніку спецыялісты з 30-гадовым стажам прызнавалі: дзеці настолькі адмыслова ставілі ім пытанні, што прыходзілася паглыбляцца ў сябе, каб зразумець, што адказаць.

— Гэта ўжо сведчанне высокага прафесіяналізму дзяцей-медыятараў у школах. І калі ў будучым яны пойдучы ў сваю прафесію, то будуць валодаць навыкамі пазітыўнай камунікацыі, умемнем ставіць пытанні, вясці перагаворы, што карысна ў любой спецыяльнасці, — мяркуе медыятар.

А яшчэ па выніках фестывалю дзеці знялі дзесяць роляў для «ЦікТоку». Яны, здаецца, простыя, але вельмі дасціпна расказваюць,

што такое медыяцыя, і, думамецца, паспрыяюць яе распаўсюджванню. А спецыялісты плануюць запусціць яшчэ і асобныя праекты па медыяцыі ў розных сферах жыцця.

Як стварыць службу медыяцыі ў сваёй школе

Вырашаць праблемы з дапамогай медыяцыі могуць усе ахвотныя. Можна звярнуцца ў Цэнтр «Медыяцыя і права», дзе раскажучы, што такое медыяцыя, і параяць, да якога праекта можна далучыцца, каб школьнікі пэўнай установы маглі навучыцца быць медыятарамі. Дапамогуць і педагогі-энтузіясты, якія якраз цяпер, у вольны летні час, гатовыя падзяліцца ведамі і падказаць, што рабіць найперш.

Ірына СІДАРОК.

МЕСЯЦАВЫ САД У КРАСНЕНСКОЙ ШКОЛЕ

Анёл, вадаспад, альтанка, ліхтарыкі — усе гэтыя і іншыя дэкаратыўныя элементы, створаныя рукамі педагогаў і навучэнцаў Красненскага дзіцячага сада — сярэдняй школы Карэліцкага раёна на тэрыторыі ўстаноў, аб'яднаны ў Месяцавы сад. Ён з'явіўся ў рамках рэалізацыі абласнога этапу рэспубліканскага конкурсу па добраўпарадкаванні і азеляненні тэрыторыі «Упрыгожым Беларусь кветкамі».

анёла і чаплі, пафарбавалі альтанку ў бялюткі колер, уладкавалі вадаспад з ручаём. Месяцавы сад выкананы ў белых і серабрыстых тонах і напоў-

нены шапаценнем злакавых раслін. Тэматыку белізны працягваюць кветкі: спірэя, гартэнзія, алісум, хрызантэма, ясколка, півоні, язмін.

Цяпер на тэрыторыі ёсць куточак для назірання за прыродай, у тым ліку і ў начны час, бо ў садзе прыхаваны дэкаратыўныя ліхтарыкі, а дадатковае святло святлоадбівальныя паверхні. Сад разбілі ў заходняй частцы школьнай тэрыторыі, адкуль днём добра відаць возера, увечары — заход сонца, а ўночы — зорнае неба.

Юлія СКАВАРАДА, намеснік дырэктара па выхавальчай рабоце Красненскага вучэбна-педагагічнага комплексу дзіцячы сад — сярэдняй школы.

Педагогі і вучні з падручных сродкаў змайстравалі стол, крэслы, фігуркі

«Трэба ўмець рэжысіраваць сваё жыццё»

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

— Як вы пазнаёмліся?

Сяргей ПУКИТА: — Вельмі проста, мы — аднакурснікі. Праўда, я быў крыху старэйшы, таму што ў Беларускай універсітэце культуры і мастацтваў прайшоў вучыцца пасля заканчэння Магілёўскага вучылішча культуры. Увясце, што на першым курсе ў нас было пяць хлопцаў і пятнаццаць дзяўчат.

Любоў ПУКИТА: — Мне здаецца, ва ўсіх студэнтаў цікавае і вясёлае жыццё, але ў будучых актэраў і рэжысёраў — асабліва. У нас быў выдатны курс, да гэтага часу сябруем.

— А хто першы заявіў аб сваіх пацукцях?

С. П.: — На Любу я адразу звярнуў увагу, прыглядаўся, а з другога курса мы пачалі сустракацца. Вяселле згулялі на пятым. Было вельмі весела і душэўна, палова гасцей — нашы аднакурснікі, сябры, палова — радня. У суботу гулялі,

«Хоць я і галоўны, але мы ўсё роўна раімся, узважаем, што трэба купіць тэрмінова, што можна адкласці на потым, а дзе і зусім падціснуцца, каб сабраць на адпачынак».

у надзею з'ехалі ў вясельнае падарожжа.

— Студэнткі творчых ВНУ, выходзячы замуж, часцей за ўсё застаюцца на сваім прозвішчы...

Л. П.: — Мы нават не абмяркоўвалі гэта, неяк само сабой было зразумела, што пераходжу на прозвішча мужа, але мой брат даведваўся пра гэта толькі ў загсе і здзівіўся.

С. П.: — Я лічу, што ў сям'і павінна быць адно прозвішча. І рады, што Люба думае гэтак жа. У яе, дарчы, прыгожае дзявочае прозвішча — Міцкевіч.

— Люба, актэрысы часам абыходзяцца і без водпуску паглядзе за дзіцём, часам нараджэнне дзіцця адкладваюць на потым. А як вы планавалі з'явіліся дзіцяці?

Л. П.: — Універсітэт я скончыла, калі была цяжарная Машай. Зразумела, што ў тэатр на работу мяне ніхто б не ўзяў, таму прафесія адышла на дзв'ю год. Была ў мяне мара, каб у сям'і нарадзілася

трое дзяцей. Але што гэта здарыцца вось так, адно за адным, не ўяўляла.

Атрымалася, што я сышла ў дэкрэт на дзевяць гадоў запар. Калі нарадзілася Маша, прызнаюся, першыя часы было цяжка. Не глядзі дзіцяці, а змена бурнага студэнцкага жыцця на дамаседства аказалася выпрабаваннем. У той жа час Маша расла і кожны дзень дарыла мора эмоцый: вось яна ўпершыню сама села, вось зрабіла першы крок. Ніякіх думак, маўляў, спачатку дзеці, потым — кар'ера, не было, усё ішло так, як атрымлівалася. Але калі я прайшла ўладкоўвацца на работу, то была вельмі выгаднай актэрысай: у дэкрэт ужо наўрад ці пайду.

С. П.: — Не загадваў, колькі ў нас будзе дзяцей, але дакладна ведаў, што адно дзіця — вельмі мала. Сам я са шматдзетнай сям'і, у мяне брат і сястра, і гэта выдатна.

— Маша, мама — актэрыса, тата — на кіруючым пасадзе, гэта значыць, людзі яны занятыя. А вам, дзецям, хапала увагі бацькоў?

Маша ПУКИТА: — Ведаецца, яны самі іншы раз могуць убачыць адно аднаго толькі ўвечары, але заўсёды знаходзяць час, каб быць побач з намі, дапамагаць і падбадзёрываць.

— А як складваюцца адносіны з малодшымі братамі?

М. П.: — Тут адносіны ад любові да нянавіці — адзін крок (усміхаецца). У дзяцінстве мы бавілі шмат часу разам, нягледзячы на тое, што шмат біліся. Цяпер мы не так часта нешта робім разам, але калі гэта здараецца, то атрымліваецца вельмі весела.

— Але з братамі немагчыма падзяліцца дзявочымі сакрэтамі...

М. П.: — Так, гэта небяспечна. Сёння я — добрая сястра, а заўтра ў янімласці. Сакрэтнічаю я звычайна з мамай.

— Вы з мужам доўгі час працавалі ў адным тэатры — Маладзёжным. Як гэта, калі муж — намеснік дырэктара, жонка — актэрыса?

С. П.: — Спакайней працаваць у розных тэатрах. Муж і жонка ў адным калектыве — гэта і двайная адказнасць. На шчасце, варыянт, калі жонка тупае ножкай — маўляў, хачу ролю! — не наш.

Л. П.: — Мы, актэры, паглыбленыя ў творчы працэс, захопленыя работай, проста не здагадваемся, колькі часам трэба прыкласці намаганняў, каб у актэрыста, напрыклад, з'явіўся патрэбны рэжысёр. А колькі сіл, энергіі, настойлівасці і камунікабельнасці трэба для арганізацыі гастроляў! Ёсць яшчэ і такі момант: калі ўсё добра арганізавана, падаецца, што гэта само сабой атрымліваецца, без удзелу адміністрацыі.

— Цяпер вы ў розных тэатрах. У Музыкальным — мора прыгожых актэрыс, у Маладзёжным — цікавыя актэры. Гэта не нагода для рэзюнасці?

Л. П.: — Нават думак такіх не было. Мне здаецца, што сям'я немагчыма без каханя і даверу.

— Як вы размяркоўваеце хатнія абавязкі?

С. П.: — Не згадаю, каб размяркоўвалі. Нейка традыцыйна склалася: жонка займаецца ўтульнасцю ў доме, я — усім астатнім. Нешта магу зрабіць сваімі рукамі, але ёсць такія работы ў быце, якія лепш даручыць прафесіяналам.

Л. П.: — Мне вельмі дапамагае Маша. Часам мы разам гатуем, прыбіраем. Але самае прыемнае, калі прыходзім увечары з работы, а дома — чысціня і прыгатаваная вячэра. Хлапчук таксама ўдзельнічае ў хатніх справах. «Мама, ты заўважыла, што я прылысасіў?» — пытаецца сын. Вядома, заўважыла і ўдзячна.

«Ва ўніверсітэце мы вучыліся рэжысёрскай прафесіі, і наш педагог Мадэст Абрамаў казаў: «Трэба ўмець рэжысёраваць сваё жыццё». Мне здаецца, у нас атрымліваецца».

— А хто ў сям'і галоўны фінансіст?

Л. П.: — Галоўны — Сяргей. Бо муж. Таму што ў яго мысленне больш практычнае і прагматычнае. Гэта не значыць, што ў мяне няма ў кашальку грошай і я пытаюся ў мужа дазволу купіць памаду. Цяпер вось і Маша вырасла. Нейка пасля невялікага шопінгу дачка сказала: «Вось так купіш сабе памаду, а потым падціскаеш рэмень тужэй».

С. П.: — Яшчэ калі працаваў загадчыкам пастановачнай часткі, складалу каштарысы на спектаклі, таму сямейнай бухгалтэрыяй займаюся таксама я. Аплату «камуналкі», вялікія закупкі — гэта на мне. Хоць я і галоўны, але мы ўсё роўна раімся, узважаем, што трэба купіць тэрмінова, што можна адкласці на потым, а дзе і зусім падціснуцца, каб сабраць на адпачынак.

— Ці часта ўдаецца зняцца разам у адным фільме?

Л. П.: — Не так часта, як хацелася б, таму што сярод актэрыс канкурэнцыя ў разы большая яшчэ са студэнцкіх гадоў. Ёсць некалькі фільмаў, дзе мы разам працавалі, але найчасцей у розных кадрах, і толькі адзін фільм, дзе мы іграем сямейную пару.

— Дзіцяці вучыцца рэжысёрскаму спецыяльнаму стаўленню да фінансаў?

С. П.: — Вядома. Дзецям трэба тлумачыць, што грошы зарабляюцца, а не падаюць з неба. Нельга на просьбу дзіцяці адмахвацца і казаць, маўляў, у нас няма грошай. Трэба ўсё абмяркоўваць, калі рэч сапраўды патрэбная, то вызначыць тэрміны, калі можам яе набыць.

— Многія актэрысты, з якімі я гутарыла, не хочуць, каб дзеці ішлі па іх слядах. А вы?

Л. П.: — Выбіраць, кім быць, яны ўсё роўна будуць самі. Здольнасці і таленты ёсць у кожнага. Машы, напрыклад, падабаецца актэрскае, удзел у пастаноўках, але як прафесія яна гэта не разглядае. Хлапчук чым больш растуць, тым больш у іх іншых інтарэсаў. Быў такі момант: прыходзіць Маша са школы, кажа, што ім расказвалі пра прафесію культуролага. Так цікава вучыцца... Дачка і нашым меркаваннем цікавілася. Мы сапраўды адказалі, што вучыцца ёй

«Не загадваў, колькі ў нас будзе дзяцей, але дакладна ведаў, што адно дзіця — вельмі мала. Сам я са шматдзетнай сям'і, у мяне брат і сястра, і гэта выдатна».

будзе цікава, а вось потым... Прафесія эксклюзіўная, і месцаў, дзе яе можна ўжыць, няшмат, зарплата сціпляя. Маша выбрала лінгвістычны ўніверсітэт, ёй падабаецца вивучэнне моў, яны адкрываюць свет.

С. П.: — Дзеці цяпер больш прагматычныя, чым былі мы. Гэта надэрна. Мы павінны разгледзець усе іх здольнасці, дапамагчы даведацца аб розных прафесіях, каб яны выбралі для сябе найлепшае. У свой час бацькі далі мне свабоду выбару прафесіі і ў патрэбны момант падахвоцілі, і я ім удзячны.

— Мяркуючы па вашай багатай фільмаграфіі, адміністратар не забіў актэра?

С. П.: — Люблю драматычны тэатр, але актэрскіх работ, сапраўды, больш у кіно. Дапамог удалы збег абставін: калі мы заканчалі вучыцца, у Мінск пачаў здымаць фільм Дзмітрый Астрахан. І я ўжо тады трапіў у актэрскую базу.

— Ці часта ўдаецца зняцца разам у адным фільме?

Л. П.: — Не так часта, як хацелася б, таму што сярод актэрыс канкурэнцыя ў разы большая яшчэ са студэнцкіх гадоў. Ёсць некалькі фільмаў, дзе мы разам працавалі, але найчасцей у розных кадрах, і толькі адзін фільм, дзе мы іграем сямейную пару.

«Трэба ўмець рэжысёраваць сваё жыццё». Мне здаецца, у нас атрымліваецца».

— Як вы любіце праводзіць адпачынак?

С. П.: — Для нас сапраўды адпачынак — гэта падарожжа! Мы садзімся ў машыну і едзем да мора, у горы, проста ў іншую мясцовасць. Па дарозе аглядаем славуцасці. Нам вельмі цёпла, камфортна і цікава сваёй сям'ёй. Некалькі разоў былі ў Чарнагорыі, на Балтыцы, аб'ездзілі амаль усю Беларусь. У 2020 годзе, калі з-за

каранавіруса прыйшлося адкласці далёкія паездкі, знялі дамоў на Браслаўскіх азёрах і выдатна правялі час. У нас у Беларусі шыкоўная прырода, шмат цікавых мясцін, дзе можна цудоўна адпачыць. Наш тэатр праводзіць у Міры музычныя вечары, і мне вельмі прыемна чуць добры водгук глядачоў не толькі аб праграме, але і аб самім гарадскім пасёлку і Беларускай гасціннасці.

Л. П.: — Лігістыкай пазездка займаецца Сяргей, ён пачынае ўсё планаванне, вывучае яшчэ ў лютым. Атрымліваецца вельмі цікава і насычана. Нам нідзе не бывае сумна!

— У верасні вы адвядзеце фарфоравыя вяселле. У чым сакрэт ішчаслівага і, як вы адзначалі, нясумага жыцця?

С. П.: — Шчасце — гэта калі ў цябе і тваіх блізкіх усё добра. А сакрэт...

Мы са звычайнай сям'ёй. Мая мама — бухгалтар, тата — чыгуначнік, бацька Любы — настаўнік. Мы пажаніліся маладымі, калі лягчы прывыкнуць да тых ці іншых звычак і рыс характараў адно аднаго. Сямейнае жыццё, як той казаў, пачыналі з нуля. Спачатку жылі ў інтэрнаце, потым — на здымнай кватэры, нейкі час упяццярых — у аднапакаёўцы.

Усё, што сёння ў нас ёсць, мы стваралі разам, гэта вельмі яднае. Вядома, мы ўдзячны нашым бацькам, якія заўжды дапамагаюць і падтрымліваюць.

Ва ўніверсітэце мы вучыліся рэжысёрскай прафесіі, і наш педагог Мадэст Абрамаў казаў: «Трэба ўмець рэжысёраваць сваё жыццё». Мне здаецца, у нас атрымліваецца».

Маргарыта ДРАЗДОВА.
Фота з асабістага архіва сям'і ПУКИТАЎ.

КАБ СТАЛАСЦЬ БЫЛА Ё РАДАСЦЬ

Як узяць клімакс пад кантроль

«Прыступка левіцы» — так перакладаецца з грэчаскай слова «клімакс». Куды прывядзе гэтая левіца: да спакойнай і упэўненай сталасці або да заўчаснай драхласці і хвароб — шмат у чым залежыць ад нашай пільнасці і ўвагі да саміх сябе. Многія мяркуюць, што калі менапаўза — натуральны працэс, то і ўмешвацца ў яго не трэба, але гэта не так. Што рабіць, каб клімакс праходзіў, не ускладняючы жыццё, і ў якіх выпадках варта звяртацца да гарманальнай тэрапіі, расказала ўрач-акушэр-гінеколаг 11-й гарадской паліклінікі Ірына БАРЫСЕВІЧ.

— **Ірына Андрэўна, калі пачынаецца менапаўза? І які ўзрост лічыцца за надзвычайна раннім для клімаксу?**

— «Менапаўза» азначае «канец менструацый». Яна характарызуецца іх поўным спыненнем з натуральных, фізіялагічных прычын, звязаных з генетычна дэтэрмінаваным зніжэннем фалікулярнага рэзерву. Дыягнастычна прыкметай з'яўляецца адсутнасць менструацый на працягу 12 месяцаў.

Натуральная менапаўза развіваецца ва ўзросце ад 42 да 60 гадоў (медыяна — 51,4 года). Паталагічная менапаўза можа ўзнікнуць да 40 гадоў, гэты стан называецца першапачатковай яечнікавай (аварыяльнай) недастатковасцю.

Менапаўзальны пераход, або перыменапаўза, пачынаецца ў сярэднім за чатыры гады да апошняга менструальнага цыкла і ўключае цэлы шэраг фізіялагічных змен, якія могуць парушаць якасць жыцця жанчыны.

«Пасля менапаўзы павышаецца і рызыка сардэчна-сасудзістых хвароб, збольшага з прычыны дэфіцыту эстрагенаў. Таксама пэўную ролю адыгрывае змена ліпіднага спектра».

— **Раскажыце падрабязней пра стадыі старэння рэпрадуктыўнай сістэмы жанчыны.**

— Пачнём з пазняга рэпрадуктыўнага ўзросту. У гэты перыяд менструальны цыкл авуляторны, але фалікулярная фаза становіцца карачэйшай — напрыклад, 10, а не 14 дзён, і гэта ўзнікае звычайна ва ўзросце каля 40 гадоў.

Да 47-гадовага ўзросту ў сярэднім надыходзіць менапаўзальны пераход, або перыменапаўза. Фалікулярны патэнцыял яечніка пачынае вычэрпвацца, што прыводзіць да змен інтэрвалу паміж менструацыямі, характару менструальных крывацёкаў і суправаджаецца нестабільнасцю ўзроўню палавых гармонаў у крыві і характэрнымі сімптомамі. Жанчыны звычайна заўважаюць, што інтэрвал паміж менструацыямі павялічыўся са звычайных 25-35 дзён да 45-50 дзён — у адрозненне ад яго скарачэння ў позні рэпрадуктыўны перыяд.

У менапаўзальны пераход інтэнсіўнасць менструальных крывацёкаў памяншаецца, хоць у некаторых выпадках яна можа і павялічвацца.

Пасля некалькіх гадоў нерэгулярных менструальных цыклаў у жанчыны менструацыі спыняюцца поўнасцю — наступае менапаўза. Дванаццаць месяцаў аме-

нарэзі лічацца клінічнай прыкметай менапаўзы і называюцца «постменапаўза». Апошні менструальны цыкл вызначаецца рэтраспектыўна — толькі пасля 12 месяцаў аменарэі. Хоць сярэдні ўзрост натуральнай менапаўзы складае 51,4 года, яе пачатак залежыць ад шматлікіх фактараў, у прыватнасці генетыкі, курэння і іншых.

— **Якія правы менапаўзы? Што адчувае жанчына ў гэты час і што з'яўляецца нормай?**

— Найбольш часты сімптом менапаўзальнага пераходу і ранніх постменапаўзальных гадоў — прылівы. Іншыя характэрныя сімптомы — сухасць похвы, парушэнне сну, узнікненне дэпрэсіі.

Прылівы, або вазаматорныя сімптомы, часцей за ўсё — да 80 % — назіраюцца ў жанчын падчас менапаўзальнага пераходу, але толькі ў 20-30 % выпадкаў яны выразняюцца настолькі, што патрабуюць спецыяльнага лячэння. Прылівы з'яўляюцца ў позні рэпрадуктыўны перыяд, супадаюць у той ці іншай ступені з менструацыяй і слаба выяўленыя. Ступень выяўленасці прыліваў узрастае падчас менапаўзальнага пераходу, яны назіраюцца ў 40 % жанчын у ранні пераход. Частата прыліваў узрастае да 60-80 % у позні менапаўзальны пераход і ў ранні постменапаўзальны перыяд. Часцей за ўсё яны ўзнікаюць у спіку і ноччу, што можа выклікаць бяссонніцу.

Звычайна прылівы пачынаюцца з нечаканага адчування гарачыні ў верхняй частцы грудной клеткі і на твары, якое хутка становіцца генералізаваным. Гэтае адчуванне працягваецца 2-3 хвіліны і часта спалучаецца з празмернай паліваасцю, часам з сэрцабіццём. Пасля гэтага могуць узнікнуць дрывыкі і адчуванне трывогі.

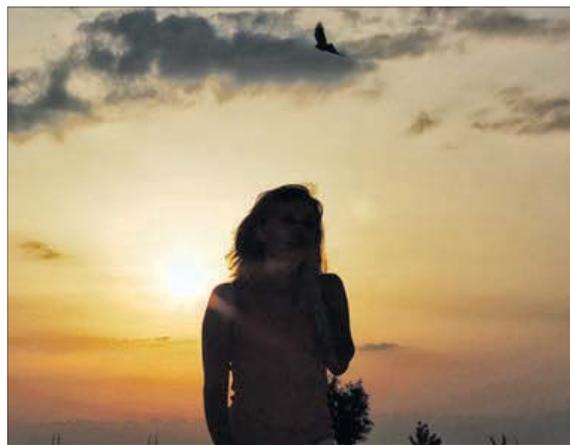
Прылівы могуць суправаджацца павышэннем тэмпературы цела, што выклікае рэфлекторнае пашырэнне перыферычных сасудаў, пачашчэнне пульсу і палітвасць. Працягласць гэтых эпізодаў складае 10-20 хвілін. Прылівы звычайна адбываюцца па некалькі разоў у суткі — ад 1-2 да штогадзінных, часцей бываюць начнымі. Яны працягваюцца больш за год. Аднак нават без лячэння яны спыняюцца спонтанна на працягу 4-5 гадоў у большасці жанчын. У 20 % жанчын прылівы назіраюцца не больш як год, а вось у 25-50 % — больш за 5 гадоў. У некаторых выпадках яны назіраюцца шмат гадоў, у прыватнасці ў 9 % жанчын яны захоўваюцца і пасля 70.

— **Што яшчэ можа непакоіць падчас менапаўзы?**

— Нярэдка назіраюцца парушэнні сну і дэпрэсія. Адной з nepřыемных асаблівасцяў прыліваў з'яўляецца іх пераважаючая правая ўначы, што парушае сон. І калі менавіта прылівы выклікаюць бяссонніцу, то іх ліквідацыя паляп-

шае сон. Разам з тым, парушэнне сну можа ўзнікнуць без прыліваў: у 32-40 % жанчын у ранні менапаўзальны пераход і ў 38-46 % — у позні. Рызыка ўзнікнення дэпрэсіі ўзрастае ў 2,5 раза падчас менапаўзальнага пераходу, але затым зніжаецца ў ранні постменапаўзальны перыяд.

У перыяд менапаўзы адбываюцца і атрафічныя змены мочапалавой сістэмы. Эпітэліі похвы і ўрэтры — эстрагеназалежная тканка. Зніжэнне эстрагенаў вядзе да зніжэння сакрэцыі слізі і паступовай атрафіі похвеннага і матчнага эпідэлію. Развіваецца атрафія похвы, якая суправаджаецца сухасцю, свербам і часта дыскамфортам і болевымі адчуваннямі падчас інтымнай блізкасці. Частата сухасці похвы ў познім рэпрадуктыўным узросце складае 3 %, раннім менапаўзальным пераходзе — 4 %, познім менапаўзальным пераходзе — 21 % і на працягу першых трох гадоў постменапаўзальнай стадыі — 47 %. Шыйка скарачаецца ў памерах, сакрэцыя слізі памяншаецца. Атрафіруюцца эндаметрыі і міяметрыі, міёма памяншаецца ў памерах.

Падобныя змены ў мачавым тракце могуць выклікаць атрафічныя цыстыты з сімптомамі нетрымання і частага мочаспускання.

— **Ці ўплываюць гэтыя змены на сексуальнае жыццё?**

— Дэфіцыт эстрагенаў суправаджаецца зніжэннем крывацёгу ў зоне похвы, што пагаршае стан слізистай, зніжае эластычнасць сценак, выклікае звужэнне і скарачэнне похвы, а таксама атрафію шыйкі маткі. Усё гэта прыводзіць да сексуальнай дысфункцыі ў жанчын у перыяд менапаўзы. Пры гэтым, калі жанчына працягвае сексуальную актыўнасць у перыяд менапаўзы, названыя змены можна прадухіліць нават пры адсутнасці лячэння эстрагенамі.

— **Якія яшчэ сімптомы непакояць жанчыну?**

— Болі ў суставах, грудных залозах, мігрэні. У жанчын сярэдняга ўзросту болі ў суставах назіраюцца ў 50-60 % выпадкаў. Яны памяншаюцца на фоне эстраген-прагестынавай тэрапіі.

Так званая менструальная мігрэнь узнікае ў перыяд менструацый, прычым неабавязкова сапраўды ў дні менструацыі, але блізка да іх. У шматлікіх жанчын гэтага тыпу галаўныя болі ўзмацняюцца і ўзнікаюць часцей падчас менапаўзальнага пераходу.

Страта касцявой тканкі, або астэапароз, пачынаецца ў перыяд менапаўзальнага пераходу, самая высокая хуткасць страты назіраецца за год да апошняга менструальнага цыкла і на працягу наступных двух гадоў. На працягу першых некалькіх гадоў пасля менапаўзы жанчыны губляюць каля 1 % масы коркавага пласта касцей. Гэта спрыяе пераламам.

Пасля менапаўзы павышаецца і рызыка сардэчна-сасудзістых хвароб, збольшага з прычыны дэфіцыту эстрагенаў. Таксама пэўную ролю адыгрывае змена ліпіднага спектра: павышаецца ўзровень ліпапратэідаў нізкай шчыльнасці (на 6 %) і зніжаецца дзеянне ліпапратэідаў высокай шчыльнасці.

Адбываюцца змены скуры і валасоў. На фоне дэфіцыту эстрагенаў назіраецца зніжэнне ўтрымання калагену ў скуры, што суправаджаецца паскарэннем старэння скуры і ўтварэннем маршчынаў. Няма даных, якія б даказвалі, што лекавая ліквідацыя дэфіцыту эстрагенаў паляпляе стан скуры. Хоць мазі, якія ўтрымліваюць эстраген, шырока выкарыстоўваюць

«Абсалютнымі супрацьпаказаннямі для прызначэння гармонаў з'яўляюцца эстрагеназалежныя пухліны, вострыя або хронічныя захворванні печані, тромбаэмбаліі».

прызначэнне здаровай жанчыне МГТ не суправаджаецца ўскладненнямі, калі яна праводзіцца не больш за пяць гадоў.

Для здаровых жанчын, якія знаходзяцца ў перыяд менапаўзы на працягу 10 гадоў (ці ва ўзросце да 60 гадоў) і ў якіх назіраюцца ўмераныя або цяжкія вазаматорныя сімптомы, МГТ з'яўляецца лэчэннем выбару. Супрацьпаказана МГТ у выпадку перанесенага раку малочнай залозы, ішэмічнай хваробы сэрца, а таксама вянознай тромбаэмбаліі, інсульту, актыўнай фазы хваробы печані або высокай рызыкі развіцця гэтых ускладненняў.

Абсалютнымі супрацьпаказаннямі для прызначэння гармонаў з'яўляюцца эстрагеназалежныя пухліны, вострыя або хронічныя захворванні печані, тромбаэмбаліі. Адносна супрацьпаказанні — артэрыяльная гіпертэнзія, мігрэні, фіброзна-кістозная мастапатыя, жоўцекам'яная хвароба, гіперліпідэмія.

У цяперашні час эстрагены не выкарыстоўваюцца для лячэння постменапаўзальнага астэапарозу ў сувязі з нааўнасцю распрацаваных спецыяльна для гэтай мэты высокаэфектыўных прэпаратаў. Хоць прымяненне ЭТ мажыме ў тых выпадках, калі спецыфічныя антыастэапаратычныя прэпараты супрацьпаказаны.

Калі з тых ці іншых прычын МГТ не можа быць прызначана, то прымяняюцца негарманальныя прэпараты.

— **Ці ёсць у гэтых гарманальных прэпаратаў пабочныя эфекты? Ці не з'яўляецца іх ужыванне фактарам рызыкі па анкалогіі?**

— Пабочныя эфекты МГТ з'яўляюцца млянасцю, напружаннем малочных залоз, якія часцей за ўсё ўзнікаюць у пачатку лячэння і праходзяць пасля зніжэння дозы гармонаў. Часам развіваецца гіперлігментацыя. На фоне ЭТ павялічваецца частата развіцця артэрыяльнай гіпертэнзіі і ўтварэння камяней у жоўцевым пузыры. У канцы цыклавога лячэння часам з'яўляюцца мігрэні, якія звычайна знікаюць пасля пераходу на бесперапынны рэжым тэрапіі. Рызыка развіцця раку эндаметрыю павышаецца, калі лячэнне эстрагенамі не камбінуюць з прагестынамі. Пры камбінаванай тэрапіі рызыка раку нават памяншаецца. Хоць кароткі курс ЭТ не павышае частату развіцця раку малочнай залозы, яна крыху ўзрастае пры працяглым лячэнні.

Важна памятаць, што на фоне МГТ жанчына павінна праходзіць планаванае абследаванне кожныя 6-12 месяцаў. У выпадку паталагічных матчных крывацёкаў жанчыне павінны быць праведзены УГД маткі і, магчыма, біяпсія эндаметрыю.

Алена КРАВЕЦ.
ЗВЯЗДА

«ПАРАНЕНАЕ» ДЗЯЦІНСТВА

ПРА СТРАХ, ЯКІ ПАРАДЖАЕ АГРЭСІЮ, І АПОРУ ЎНУТРЫ СЯБЕ

— Што адчуваюць дзеці алкаголікаў? Спачатку, вядома, страх. Бо яны жывуць у атмасферы бясконных скандалаў, крыкаў, мацюкоў, сварак, боек. Па меры сталення ў геаметрычнай прагрэсіі расце пачуццё сорама за паводзіны бацькоў. У школе такія дзеці глядзяць на сваіх аднакласніках і не разумеюць: чаму ў іх ёсць мама і тата, а ў мяне як быццам няма? Чаму замест мяне яны выбралі гарэлку? Як вынік — ва ўсіх дзяцей алкаголікаў самаацэнка ніжэйшая за плітус. Не сакрэт: як любоў параджае любоў, так страх — агрэсію. Яна можа быць накіравана як на наваколны свет (праяўляецца ў бойках, разбіванні шкла, асацыяльных паводзінах), так і на самога сябе. У апошнім выпадку дзіця ціха ненавідзіць бацькоў і, як вынік, пачынае хварэць, каб хоць неяк звярнуць на сябе ўвагу. Ужо потым у такіх хлопчыкаў і дзяўчынак, як ні парадкасаляна, можа развіцца пачуццё віны: «Гэта я ва ўсім вінаваты», «Мама з-за мяне не разводзілася». У іх пачынаецца моцная дэфармацыя асабістых якасцяў.

Як такія дзеці пойдучь па жыцці? Звычайна гэта дзве крайнасці. Адно пераймаюць мадэль паводзінаў сваіх бацькоў і сыходзяць у асацыяльны лад жыцця з усімі наступствамі. (На жаль, у такіх сем'ях вельмі ранняя сексуальная «асвета» і, як вынік, раннее сексуальнае жыццё. Акрамя таго, дзеці, бацькі якіх злоўжываюць алкаголем, схільныя да суіцыдальнага мыслення.) Іншыя ж выбіраюць дыяметральна супрацьлеглае: жорстка прытрымліваюцца здаровага ладу жыцця, дэманструюць сваю агіду да спіртнога.

Бацькі, якія злоўжываюць алкаголем, — адна з самых цяжкіх і глыбокіх дзіцячых псіхалагічных траўмаў. І каб ад яе пазбавіцца, недастаткова катэгарычна дзіця на сябе не прымаць паводзіны мамы і таты. Траўму абавязкова трэба прапрацаваць. Многія ж замест гэтага падсвядома ўцякаюць ад сваёй праблемы. Да мяне на кансультацыю прыходзіла сямейная пара. Муж і жонка катэгарычна не ужываюць алкаголь. Яны зацвердзіліся на здаровым ладзе жыцця і скардзіліся, што дзеці не падтрымліваюць іх, не хочуць займацца спортам. Калі пачалі разбірацца, аказалася, што і ў мужа, і ў жонкі бацькі — алкаголікі. Менавіта пратэст супраць іх паводзінаў выліўся ў тое, што яны сышлі з галавой у спорт, здаровае харчаванне — што набыло фанатычную форму. Пры дапамоце спорту дарослыя дзеці алкаголікаў скідаваюць сваю агрэсію. Але колькі ты ні скідай, калі гэтую траўму не прапрацаваць, праблема нікуды не дзенецца. Вельмі важна пазбавіцца ад пачуцця нявысіці, якое разбурае знутры. Прыняць той факт, што бацькоў не выбіраюць.

«Разбурчыць заганную схему ўзаемаадносін вельмі проста: варта толькі дазволіць алкаголіку несці асабістую адказнасць за наступствы свайго п'янства».

Усе, напэўна, чулі пра групы для ананімных алкаголікаў, але мала хто ведае, што ёсць яшчэ і групы для членаў іх сем'яў. Пра апошнія асабіста я даведдалася ад кліенткі, якая прыйшла да мяне падкарэктаваць адносіны са сваім сынам-падлеткам. Яна і сёння працягвае хадыць на групавую тэрапію, кажучы, знайшла там неверагодную падтрымку ад людзей з такімі ж праблемамі. На гэтых сустрэчках жанчыны не толькі засвоілі тэхнікі ўзаемадзеяння з алкаголікам, але,

(Заканчанне.

Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

што самае галоўнае, пачала рухацца ў бок да ўнутранага спакою і гармоніі. «Я перастала змагацца за тое, каб муж змяніўся дзеля мяне і дзяцей. Знайшла самую вялікую апору, стала фарміраваць яе ўнутры самой сябе». — «А як ваш муж?» — пацікавілася я. Яна ўсміхнулася: «Не на верыце, але і ў яго таксама пайшлі змены».

Нават калі залежны ад алкаголю толькі адзін з бацькоў, у так званую алкагольную варонку ўцягваюцца ўсе яго блізкія. У такіх сем'ях, дзе жонкі і дзеці — сузалежныя, як толькі мама перастае баяцца і трансляваць

П'яны муж вярнуўся дахаты і ўчыніў скандал. Адпаведна, ён знаходзіцца ў ролі прыгнятальніка, а яго жонка — ахвяра, бо вымушаная трымаць увесь гэты жах. На раницу мужу дронна і ён просіць пахмяліцца. У гэты момант сужэнцы мяняюцца ролямі: муж з прыгнятальніка ператвараецца ў ахвяру, бо жонка крычыць на яго, дакарае. Праз некаторы час жанчына, як правіла, пачынае ратаваць мужа: тэлефануе на работу і хлусіць, што ён захварэў, і, урэшце, шкадуе і дае пахмяліцца. Разбурчыць заганную схему ўзаемаадносін вельмі проста: варта

shutterstock

«Вельмі важна пазбавіцца ад пачуцця нявысіці, якое разбурае знутры. Прыняць той факт, што бацькоў не выбіраюць».

толькі дазволіць алкаголіку несці асабістую адказнасць за наступствы свайго п'янства. Не трэба яго кантраляваць, чытаць натацыі і, ледзь што, бегчы яму на дапамогу. Усю ўвагу жонцы алкаголіка варта пераклачыць на сябе і сваіх дзяцей. Апошнія ў гэтым трохвугольніку знаходзяцца ў ролі ахвяр, але пры гэтым звычайна засвойваюць, глядзячы на бацькоў, і іншыя ролі. І ў выніку нясуць з сабой у дарослае жыццё дэструктыўную схему ўзаемаадносін.

Дарэчы, вельмі многія саракагадовыя мужчыны і жанчыны, якія прыходзілі да мяне на прыём, казалі пра вялікую крыўду на маці. «Яна не развясла, і мы жылі ў пекле. А цяпер апраўдвае сваё бяздзейнае тым, што цярэла дзеля нас, дзяцей. Лепш жыць надгалады, чым з такім татам. Мы цяпер згадваем сваё дзіцінства і бачым, што мама магла прамаўчаць, не ўстаіць свае дзве капейкі. Але яна замест таго, каб даць бацьку адаспаца, пачынала крычаць, чытаць натацыі, правакуючы скандал. Калі ж ён разгараўся, усё хаваліся па кутках. І за маму было страшна. Баяліся, што тата ў парыве злосці яе заб'е».

І яшчэ, як гэта ні парадкасаляна, некалькі кліентак мне казалі, што ў іх з узрастам поруч з крыўдай на маму раптам з'явілася шкадаванне да таты. Кажуць: «А я ўсё ж люблю яго». Калі пачынаеш разбірацца, аказваецца, за паняццем любові стаіць таксічны стан шкадавання. Яны кажучы: «Ён нават можа мяне абражаць, гадасці казаць, але ж я разумею, што ён хворы». Тут зноў-такі ўключаецца ахвярнасць. Больш за тое, дарослая дачка, якая прывыкла быць ахвярай, сама таго не разумеючы, уцягвае ў гэтую гульні ўласных дзяцей: «Аднысі дзядулю паесці», «Пайшлі да дзядулі, ён жа адзін, няшчасны, напалову паралізавааны». Унукі прыходзяць туды, а там — перагар, бясконцыя мацюкі. Нядзіўна, што дачкі алкаголікаў з таксічным разуменнем кахан-

«Вельмі часта памылковая мадэль паводзінаў жонкі можа толькі ўзмацніць залежнасць мужа, уцягнуць яго ў алкагольную варонку яшчэ глыбей».

ня часта выбіраюць сабе мужа, падобнага да бацькі, і ўсё жыццё знаходзяцца ў звыклых пазіцыях ахвяры.

ПРА ДЗЯЦЕЙ «ДРУГОГА СОРТУ» І СВДАМОГА ТАТУ

— Самая хваравітая рэакцыя на бацькоў-алкаголікаў — у падлеткавым узросце. Для падлетка вельмі важна быць прынятым сярод сваіх аднакагоўкаў. Але дзецям алкаголікаў складацца знайсці кантакт з дзецьмі з нармальнымі сем'яў. Яны міжволі пачынаюць адчуваць сябе непаўнацэннымі, людзьмі «другога сорту». Таму вельмі часта падлеткі з праблемных сем'яў стараюцца трымацца разам. На жаль, вельмі часта яны падвяргаюцца булінгу (цкаванню) у класе.

Хачелася б, каб большасць дзяцей бацькоў-п'яніч выбіралася з алкагольнай варонкі. Але, на жаль, на практыцы часцей за ўсё я бачу, што яны ідуць па нахіленай, выбіраючы дэструктыўны шлях. У якасці прыкладу магу прывесці сям'ю, дзе тата п'е, а мама — не. Жанчына два разы замужам, у яе трое дзяцей ад аднаго алкаголіка, трое — ад другога. Пяцёра з іх пайшлі па асацыяльным шляху — прастытуцыя, крадзеж, дармаедства, у аднаго з іх ужо алкагалізм, пакуль не ў цяжкай форме, але тым не менш. Хочацца верыць, што хоць апошня дзяўчынка (ёй яшчэ толькі 12 гадоў) здолее выкараскацца з гэтай багны. Справа ў тым, што дзеці, гэтак закладзена прыродай, з нараджэння капіруюць мадэль паводзінаў сваіх бацькоў. Сацыяльныя ж навыкі фарміруюцца дзесьці да 6-7 гадоў. А што можа сфарміравацца, калі тата ўвесь гэты час прыходзіў дадому п'яны, лаўўся, біў...

Алкагалізм — вялікая бяда, галоўны вораг сям'і. Але алкаголік-мама на парадак страшней за алкаголіка-тату. Ведаю адну такую маці. Яна з вельмі інтэлігентнай сям'і. Мае дзве вышэйшай адукацыі, займала дастаткова высокія пасты. Што з ёй адбылося, невядома. Мяркую, што дзяўчынка была пад моцным кантролем бацькоў, а калі яны з'ехалі працаваць за мяжу, пакінуўшы 20-гадовай дачцэ кватэру, тая разышлася. Жанчыне толькі 30, але ў яе ўжо пачалося разбурэнне на ўзроўні асобы. Пакуль яна адзвараецца прыгожа, бо бацькі дасылаюць грошы. Але гэта ўжо твар абсалютна спітай асобы. Яна разведзеная, мае маленькую дашуку. Апошняя, калі так можна сказаць, паншчавала, бо ў яе ёсць прабабуля, якая забірае праўнучку да сябе.

Вельмі цяжка, калі ў кабінет прыходзіць мужчына, які адзін выхоўвае дзюво дзяўчынак. Бо мама п'е, гуляе, надоўга сыходзіць з дому. Дапамога дзецям можа быць толькі праз гэтага свядомага тату з моцнай бацькоўскай пазіцыяй. Ён шукае шляхі, задае пытанні... Па такім бацьку можна зразумець, што ўначы ён не прывядзе новую жанчыну, бо вельмі хвалюцца за сваіх дачок.

Страшней за маму, якая злоўжывае, могуць быць толькі двое бацькоў з залежнасцю. І нават у гэтым выпадку, калі побач знаходзіцца хтосьці разумны з найбліжэйшага асяроддзя — бабулі, дзядулі, цёткі, дзядзькі, якім неабякавы лёс дзіцяці, ёсць шанцы, што ўсё складзецца добра і малечу выцягнуць з алкагольнай багны. Калі ж нікога няма, то адзінае спадзяванне — на сацыяльныя службы, на выхавачеляў садка, школьных настаўнікаў, якія звернуць увагу на вонкавы выгляд дзіцяці, яго псіхэамацыянальны стан, празмерную худзізну. Бо, на жаль, самі дзеці не ў стане сабе абараніць...

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.

Извещение о проведении 22 августа 2022 года конкурса на право размещения средства наружной рекламы на территории Ганцевичского района

№ п/п	Предмет конкурса		Начальная цена, рублей	Сумма задатка, рублей
	Адреса мест размещения средств наружной рекламы на территории Ганцевичского района	Вид рекламной конструкции		
1.	ул. Октябрьская, вблизи ГЛХУ «Ганцевичский лесхоз»	щит	64,00	32,00
2.	ул. Строительной, вблизи жилого дома № 35	щит	64,00	32,00

Организатором конкурса является Ганцевичский районный исполнительный комитет: г. Ганцевичи, ул. Октябрьская, 1, тел. 8 (01646) 6 84 66.

Конкурс и открытие предложений участников состоится 22 августа 2022 г. в 11.00 по адресу: г. Ганцевичи, ул. Октябрьская, 1, каб. 302.

Для участия в конкурсе лицу, желающему принять участие в конкурсе, вносит задаток путем перечисления денежных средств на расчетный счет районного бюджета № BY24AKBB3600214000016000000, открытый в ОАО «АСБ «Беларусбанк», г. Минск, БИК АКBBBY2X, получатель платежа – главное управление Министерства финансов Республики Беларусь по Брестской области, УНП получателя 200676206, назначение платежа – 05519.

Победитель конкурса в течение пяти рабочих дней со дня проведения конкурса обязан будет перечислить на текущий счет, указанный в протоколе о результатах конкурса, сумму средств, подлежащую участником за право размещения средств наружной рекламы, а также возместить затраты на организацию и проведение конкурса.

Заявления и приглашения к ним документы принимаются с 21 июля по 21 августа 2022 г. по адресу: г. Ганцевичи, ул. Октябрьская, 1, каб. 303 по рабочим дням с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00.

Для участия в конкурсе необходимо представить следующие документы:

- заявление на участие в конкурсе по форме согласно приложению к Положению о порядке проведения торгов на право размещения средств рекламы на недвижимом имуществе, утвержденному постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 07.07.2021 № 395;

- заверенную банком копию платежного документа о внесении суммы задатка на расчетный счет городского бюджета (за исключением внесения задатка посредством использования автоматизированной информационной системы единого расчетного и информационного пространства);

- копию документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, желающего принять участие в конкурсе;

- эскиз средства наружной рекламы, выполненный в цвете на бумажном носителе в формате А4 или электронном носителе;

- предложения по выполнению условий конкурса. Данные предложения подписываются участником, скрепляются печатью, представляются в запечатанном конверте, являются окончательными и уточнению в ходе конкурса не подлежат.

При подаче документов для участия в конкурсе и заключении соглашения представляются:

- физическим лицом, в том числе индивидуальным предпринимателем, – документ, удостоверяющий личность;

- представителем физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица – ори-

нал документа, подтверждающего его полномочия, и документ, удостоверяющий личность.

Порядок проведения конкурса определен Положением о порядке проведения торгов на право размещения средств рекламы на недвижимом имуществе, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 07.07.2021 № 395 (далее – Положение).

Конкурс проводится в день, время и место, указанные в извещении. До начала конкурса его участники проходят регистрацию. До начала проведения конкурса до сведения его участников доводится информация о затратах на организацию и проведение конкурса по каждому предмету конкурса. При проведении конкурса комиссия проверяет соблюдение требований Положения. Открытые предложения производятся комиссией в день, время и место, указанные в извещении. На заседании комиссии с ее согласия могут быть приглашены участники конкурса, специалисты, эксперты, переводчики.

Победителем конкурса признается участник, предложение которого соответствует условиям конкурса. При равных условиях победителем конкурса признается участник, предложивший наивысшую цену. Победитель конкурса объявляется председателем комиссии в день вскрытия конвертов.

При поступлении заявления на участие в конкурсе от одного участника конкурс признается несостоявшимся. В случае соответствия предложения такого участника условиям конкурса продажа предмета конкурса производится этому лицу. При этом к данному лицу применяются правила, установленные для победителя конкурса.

Победитель конкурса в течение десяти рабочих дней со дня проведения конкурса обязан перечислить на расчетный счет, указанный в протоколе о результатах конкурса, сумму средств, за которую продан предмет конкурса, за вычетом внесенной им суммы задатка, а также возместить затраты на организацию и проведение конкурса.

Задаток возвращается всем участникам конкурса, кроме их победителя, в течение пяти рабочих дней со дня проведения конкурса.

Внесенный победителем конкурса задаток учитывается при окончательных расчетах по договору.

По результатам проведенных торгов с победителем конкурса заключается договор на условиях, определенных в протоколе о результатах конкурса. В случае уклонения одной из сторон от заключения договора другая сторона вправе обратиться в суд с требованием о понуждении заключить договор, а также о возмещении убытков, причиненных уклонением от его заключения.

Срок для заключения договора на размещение средства рекламы – 10 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах конкурса.

Штраф в размере 10 базовых величин уплачивается победителем конкурса, отказавшимся или уклонившимся от подписания протокола о результатах конкурса, договора и (или) возмещения затрат на организацию и проведение конкурса.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Гомельремстрой» (продавец) извещает о проведении 28 июля 2022 года открытого повторного аукциона со снижением цены на 20 % по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20 %), бел. руб.
Местонахождение: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Тролейбусная, 8			

1	Капитальное строение с инв. № 350/С-53859 общей площадью 1 073,37 кв. м, назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – административное здание. Обременение (обременение): ипотека (договор № 0-300-3-933-96/1 от 03.02.2020 г.). Капитальное строение с инв. № 350/С-53861 , общей площадью 132,8 кв. м, назначение – здание неустановленного назначения, наименование – столарный цех. Капитальное строение с инв. №350/С-53862 общей площадью 196,6 кв. м, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склад. Капитальное строение с инв. № 350/С-221976 , общей площадью 523,6 кв. м, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – 2-этажное здание склада. Информация о земельном участке: кадастровый номер 34010000002001741 общей площадью 0,9440 га – для содержания и обслуживания производственной базы (право постоянного пользования). Адрес: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Тролейбусная, 8. Обременение (обременение): договор аренды № 26 от 31.12.2023 г., сроком действия по 31.12.2023 г., площадь, сдаваемая в аренду – 36,8 кв. м; договор аренды № 28 от 31.12.2020 г., сроком действия по 31.12.2023 г., площадь, сдаваемая в аренду – 305,3 кв. м	2 188 000,00	54 700,00
---	---	--------------	-----------

Продавец: ОАО «Гомельремстрой», г. Гомель, ул. Шилова, 6.

Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактным тел.: 8 (044) 49008392; 8 (044) 745-58-84 – Халилова Мая Григорьевна (заключение договора купли-продажи)

Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Продавца (ОАО «Гомельремстрой»):** р/с BY04 BLBB 2120 0490 0839 2400 1005 в ОАО «Белинвестбанк» г. Гомель, БИК BLBBBY2X, УНП 490083924, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту №1 (**задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления**).

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с **14 июля 2022 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и 14.00 до 16.00.

Примем заявления для участия в аукционе заканчиваются 26 июля 2022 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов).

Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три календарных дня до его проведения. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на **5 (пять) %**. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невяка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им

задатка возвращается **Продавцом** в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату услуг (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола, а также затраты за публикацию в газете «Звязда» в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение **10 (десяти) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона.

Условия оплаты: 50 % цены продажи объекта в течение 5 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи; 50 % цены продажи объекта в следующем порядке: 25 % в течение 90 дней с момента заключения договора купли-продажи; 25 % в течение 180 дней с момента заключения договора купли-продажи.

Проводится аукцион в соответствии с Положением открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 26.05.2022 г. № 101 (2972).

Порядок формирования участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblrkama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».
Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора торгов: (тел./факс) 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (029)126-66-62, 8 (044) 599-18-16.

Извещение о проведении аукционных торгов по продаже не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов и земельных участков в г. Бресте в частную собственность граждан Республики Беларусь

№ лота	Наименование объекта/ Адрес участка	Кадастровый номер	Общая площадь (га)	Целевое назначение использования участка	Начальная цена предмета аукциона (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Расходы по подготовке зем.-кадастр. док. (руб.)	Характеристика инженерных коммуникаций и сооружений на участке, в т.ч. ограничения и условия в его использовании	Характеристика инженерных коммуникаций и сооружений на участке
1	Не завершенный строительством незаконсервированный многоквартирный жилой дом в г. Бресте, улица Весенняя, 5А (площадь застройки – 139 кв. м, готовность 12 %) и земельный участок	121280400 101000063	0,1130	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	100 230,96 (61 551,06 – не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом, 38 679,94 – земельный участок)	20 000,00	3 502,41	0,0014 га – на мелиорируемых (мелиорированных) землях	Газоснабжение, водоснабжение, электроснабжение
2	Не завершенный строительством незаконсервированный многоквартирный жилой дом в г. Бресте, перулок Боровой 2-й, 13 и земельный участок	140100000 001023226	0,1024	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	89 965,14 (66 064,98 – не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом, 29 900,16 – земельный участок)	17 900,00	2 809,32	0,0001 га – охранный зона электрических сетей напряжением до 1000 вольт; 0,0011 га – охранный зона объектов газораспределительной системы (газопровод среднего давления); 0,1024 га – на мелиорируемых (мелиорированных) землях	Газоснабжение, водоснабжение, электроснабжение, канализация

Размер штрафа уплачиваемый в случаях, определенных Положением о порядке продажи, не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дан с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 г. № 220 и Указом Президента Республики Беларусь «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» от 05.05.2009 г. № 232 **3 200,00 рублей**

Организатор аукционных торгов – КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» г. Брест, ул. Ленина, 50-23. Контактный телефон 53 81 92 **Задаток в размере до 20 % от начальной цены предмета аукциона (лота) перечисляется КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» на р/с № ВУ73АКВВ30127803600111000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, код банка АКВВВУ2X, УНП 290433924 в срок по 10.08.2022 г.**

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи, не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дан с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 г. № 220 и состоит при наличии двух участников. В аукционе могут участвовать граждане Республики Беларусь.

Перечень документов, представляемый участником аукциона: заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задаток); **гражданство** – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; **представителем гражданина** – нотариально удостоверенная доверенность; **представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица** – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Лицо, желающее принять участие в аукционе, обязано подписать

с организатором торгов Соглашение, определяющее взаимные права и обязанности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Порядок осмотра объекта осуществляется участником аукциона по согласованию с организатором торгов.

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на предоставление предмета аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан:

- в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся, в размере, определенном соответствующим протоколом аукционных торгов;
- часть оплаты предмета аукциона (часть платы – в случае предоставления рассрочки ее внесения в установленном порядке за земельный участок), за вычетом суммы, причитающейся за незавершенный строительством незаконсервированный многоквартирный жилой дом;
- часть оплаты предмета аукциона – цена продажи не завершенного строительством незаконсервированного многоквартирного жилого дома, исчисленную пропорционально его удельному весу в начальной цене предмета аукциона, за вычетом расходов, понесенных на оплату оценки;
- возместить расходы, понесенные городским бюджетом по изготовлению земельно-кадастровой документации и государственной регистрации земельного участка;

- компенсировать организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения (окончательный размер которых определяется до аукциона и фиксируется в соответствующем заводском ознакомлении участника);

- подать заявление о государственной регистрации права на завершенный строительством незаконсервированный многоквартирный жилой дом и частной собственности на земельный участок в РУП «Брестское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в течение двух месяцев со дня подписания протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся;
- в течение одного месяца с момента государственной регистрации получить разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и строительство многоквартирного жилого дома и нежилых построек на придомовой территории на предоставленном земельном участке;
- разработать в установленном порядке, проектную документацию на строительство многоквартирного жилого дома;
- представить изготовленную проектную документацию на согласование в Брестский городской исполнительный комитет;
- завершить строительство объекта в сроки, установленные действующим законодательством.

Аукцион состоится 11 августа 2022 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Зингелса, 3, актовый зал.
Заявления на участие в аукционе принимаются с 8.30 14.07.2022 г. до 16.00, 05.08.2022 г. (перерыв с 13.00 до 14.00; вых.: суб., вс.) по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 50-23.
Контактный телефон: 53 81 92. Сайты: www.bgcn.by, www.city.brest.by, www.brest-region.gov.by и www.gki.gov.by

3 канверта

ШЧАСЛІВЫМ ТРЭБА НАРАДЗІЦА

Анатоль і яго сусед Іван, заўзятыя рыбакі, не раз атрымлівалі ад жонкаў сваё хобі. Раз ці два на тыдзень яны высакваюць рана на возера, і тут пачынаецца ажыятаж. Хто найбольшую рыбу зловіць?

Калі ў суседа рыба лавіцца добра, Анатоль злучаецца: «Чаму ў яго лавіцца, а ў мяне не?» Пытаецца ў Івана: «Можа, што новае ў жывіца або прыкорм дадаў?» Хоць ведае: рыбак можа і не сказаць, што дадае, — у кожнага свой сакрэт.

Ну а калі ўжо самому ўдача ўсміхнецца, то ходзіць вельмі важны. Рыбу Анатоль доўга разглядае, ацэньвае на вагу і, налюбаваўшыся, працягвае лавіць...

Неяк Анатоль сядзеў за сталом і чысціў рыбу, калі зайшла Нюра, жонка Івана. Ubачыўшы на стале горку рыбы, папрасіла: «Дай на пару патэльняў, а то мой ужо два тыдні на рыбалку не хадзіў. А я прывыкла да рыбкі, сумую па ёй. Іван наловіць — вярну».

Анатоль — мужык гаспадарлівы, з веданнем справы адклаў для гасці рыбу мяльчэй, каб самому з драбнатоў не важдца. Нюра ўзяла пакет і адправілася дадому. Праз дзень, відаць, як дакор Анатолі, прынесла яму пару сярэдніх карасёў і аднаго кілаграмавага.

— Вось! Іван сёння на рыбалку схадзіў.

— Дзе такога прыгажана злавіў? — указваў на карася Ана-

толь. — Аднаго такога на патэльню хопіць!

— Казаў, каля крывой вярбы на яме, — не задумваючыся выдара, і тут пачынаецца сакрэт Нюра.

У Анатолі нават пад лыжачкай засмактала — рыбацкая ўдача не яму ўсміхнулася. Калі б Іван распавадаў, што такога злавіў, не паверыў бы, а тут на табе, перад ім на сталі ляжыць прамы доказ чужой удачы.

Не першы год Анатоль карасёў цягае, але ніколі такога не лавіў. Ну, дзвесце грамаў — ад сілы трыста асобных трапляліся, а тут не карась, а нейкі карасёвы кіт.

Тры дні ішоў дождж, тры дні абдумваў Анатоль план, як яму злавіць карася-«скавародніка». Мучыўся, што дажджлівае надвор'е не дазваляе прыступіць да ажыццяўлення плана. І нарэшце прагноз — даждж не будзе.

Стаў Анатоль да рыбалкі рыхтавацца. З'ездзіў у краму на ровары, туды якраз яшчэ цёплы хлеб прывезлі. Купіў два бохана, расцёр на прыкорм, пяску дадаў. З'ездзіў на возера, падкарміў рыбу, паставіў калок, на яго бутэльку павесіў — абазначыў месца, каб іншыя не сунуліся, ведалі, што ён тут карася прыкормлівае.

Два дні падкарміваў. Да рыбалкі рыхтаваўся грунтоўна.

Купіў ванільнае пячэнне, расцёр яго пальцамі, дадаў бялок яйка, муку — падрыхтаваў жывіца. Доўга

прынохваўся, паспрабаваў на смак. Зрабіў выснову — пах ачмуральны! Сам бы ёў! Значыць, карасю спадабаецца.

На ўсялякі выпадак зварыў ячынныя крупы, абкачаў у сухарах, капнуў на іх ільнянога алею. Таксама доўга нюхаў, спрабаваў. «Ты б

Фота Анатоля КЕЛІШЧУКА

яшчэ матыля на смак паспрабаваў! — не вытрымала жонка. — Колькі можна важдца? У хаце работы поўна!» Анатоль прапусціў міма вушэй яе бурчанне.

Жонку гэта разлававала: «Чаму я ўвесь час гаспадарка займаюся, а ты на возеры адпачываеш? Я таксама хачу адпачыць. Заўтра з табой на рыбалку паеду, таксама рыбку палаўлю». — «Едзь», —

спакойна адрагаваў Анатоль, які прывык да яго пагроз. Ведаў жа, што ўсё роўна не паедзе. Але на наступную раніцу жонка ўстала раней за Анатолі. Ён здзівіўся, убачыўшы яе ў ботах каля вудачка. «Ну, паехалі», — сказаў і, хмыкнуўшы ў вусы, падумаў: хай з'ез-

ён ужо каля дзясятка налавіў, а жонка ўсяго пару выцягнула. Пагардліва пазіраў ён на гора-рыбачку, хмыкаў у вусы. Але раптам усочыў і кінуўся ў яе бок. Вудзільна жанчыны сагнулася ў дугу і захапіла з боку ў бок. Жонка выцягнула вялікага карася. «Майго злавіла!» — ахнуў Анатоль. Падбег, узяў рыбу ў рукі, прыкінуў — кілаграм ёсць. І такая прыкрасць яго ўзяла, што проста жах. Дзе справядлівае? Ён столькі гадоў лавіць і падкармлівае, і звячкі вывучыў, і снасіў ў яго добрыя... А тут дылетантка прыйшла — і злавіла. Сядзеў Анатоль да абеду на рыбалцы, усё чакаў, што і яму пашанцуе. Жонка ж даўно з'ехала дадому на ровары.

Рыбу не забірала — хай муча па дарозе пахваліцца ўловам. Здагалася пра яго смутак. Перад абедам Анатоль пачаў збіраць снасі. Настрой быў дрэнны, нягледзячы на добры ўлоў. Добрых два кілаграмы злавіў, але «скавароднік» так і не клонуў.

«І трэба было пагадзіцца, каб жонка паехала сёння са мной! — злавяўся ён то на сябе, то на яе. — Усё ж не па заслугах чалавека даецца. Шчаслівым трэба нарадзіцца. А можа, жонцы шчасліва вуда трапіла?» Цяпер кожны раз на рыбалку ён бярэ з сабой менавіта тую вуду, на якую жонка карася-велікана злавіла. А вось яе з сабой больш не запрашае.

Валянціна БЫСТРЫМОВІЧ.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

СЕЗОН НАРЫХТОВАК

ВА ЎЛАСНЫМ СОКУ

Спатрэбіцца: клубніцы — 1 кг, цукар — 400 г (можна менш).

Ягады перабіраем, мыем і чысцім ад пладаножкі. Засыпаем цукарам і даём пастаяць, каб яны далі шмат соку. Можна пакінуць на ноч, але тады лепш паставіць у халадзільнік ці іншае прахалоднае месца, каб не забрадзілі.

Ягады, якія плаваюць ва ўласным соку, змяшаным з цукарам, разліваем па слоіках і прыкрываем накрывкамі (не шчыльна). Слоікі і накрывкі неабходна добра прамыць, але стэрлізаваць патрэбы няма.

Слоічкі ставім у рондаль падыходзячага памеру. Не забудзьцеся пакласці на яго дно анучку, каб слоікі не лопнулі пры нагрыванні. Наліваем вады, каб слоікам было «па плечыкі». Лепш, калі вада будзе цёплая. Даводзім да кіпення. Старылізем нарыхтоўку.

З моманту закіпання вады слоікі аб'ёмам 0,5 л трэба стэрлізаваць 10 хвілін. Затым іх вымаем, шчыльна закрываем вачкамі і перакрываем. Даём цалкам астываць. Можна захоўваць не толькі ў прахалодным месцы, але і пры пакаёвай тэмпературы.

Атрымліваюцца ягадкі ў канцэнтраваным сіропе.

ЗАМАРОЖВАЕМ КЛУБНІЦЫ

ЦЭЛЫЯ І ДОЛЬКАМІ

1. Старанна вымыць клубніцы ў вадзе, а затым змясціць іх у друшляк на некалькі хвілін.

2. Раскласці клубніцы ў адзін пласт на блясе, талерках або чыстым ручніку. Даць паляжаць 20—30 хвілін. Заўсёды

чакайце высыхання ягад пасля прамывання. Вада пагаршае якасць і смак ягад.

3. Змясціць ягадкі на бляху і адправіць у маразільную камеру прыкладна на 10—16 гадзін. Гэты спосаб замарожвання гарантуе, што ягады не зіпнуцца адна з адной.

4. Перакласці замарожаныя клубніцы ў спецыяльныя пакеты або кантэйнеры, пасля чаго зноў пакласці ў камеру.

У ЦУКРОВЫМ СІРОПЕ

Гэта правяраны гадамі метады, які мае вялізную папулярнасць сярод гаспадынь. Для замарожвання падыдуць не толькі кантэйнеры, але і слоікі. Ягады ў вадкасці доўга захоўваюць форму і колер, таму з'яўляюцца выдатным дэсертам. Такі сіроп можна

дадаваць у ёгурт ці марожанае або проста мазаць на батонці булчакі.

1. Гатуем сіроп, змяшаўшы 4 шклянкі вады з 1 шклянкай цукру. Цукар можна растварыць у халоднай ці гарачай вадзе. Калі выкарыстоўваеце гарачую, варта астудзіць сіроп перад заліваннем клубніц.

2. Памыць і пасушыць ягады, пасля чаго змясціць іх у кантэйнеры.

3. Заліць ягады сіропам. Важна помніць, што ў кантэйнеры або слоіку павінна застацца вольнае месца.

4. Змясціць у маразільку.

Захоўваць у маразільку такую нарыхтоўку можна ад 5 да 8 месяцаў. Калі дастанеце гатовы прадукт, ні ў якім разе не апскайце слоікі ў гарачую ваду, лепш даць ім размарзіцца ў халадзільніку або ў памяшканні.

ПЮРЭ З КЛУБНІЦ

Прамыць ягады пад халоднай вадой, выразаць пладаножку.

Ягады змясціць у блэндар, дадаўшы цукру на смак.

Змешваць, пакуль не атрымаецца клубнічнае пюрэ.

Выліць атрыманую вадкасць у пластыкавыя ці шклянныя кантэйнеры, не забывшыся пакінуць трохі вольнай прасторы, і замарозіць.

Перад тым, як выліць пюрэ з блэндара ў кантэйнеры, яго можна працадзіць, каб прыбраць насенне ягад.

РАПТАМ СПАТРЭБІЦА

ЯК ПАЧЫСЦІ СЕРАБРО АД ЧОРНАГА НАЛЁТУ

Шмат у каго з нас ёсць упрыгожванні з серабра. Серабро — вельмі прыгожы метал, але ёсць адзін недахоп: яно можа цягнуць або пакрываць чорным налётам. З-за гэтага страчвае прывабнасць. Каб вярнуць былою прыгажосць, сярэбраныя вырабы неабходна перыядычна чысціць. Ёсць шмат спосабаў, як гэта зрабіць, не звартаючыся ў ювелірныя майстэрні.

Спатрэбіцца: ёмістасць для вады — міска, рондаль, талерка; 2 сталовыя лыжкі харчовай соды; алюмініевая фольга; зубная шотка; ручнік ці мяккая ануча.

Падрыхтаваную ёмістасць знутры неабходна выслаць алюмініевай фольгай. Насыпаем соду. Наліваем у чайнік вады і амаль даводзім да кіпення (80 градусаў). Заліваем соду вадой. Вада павінна пакрыць выраб цалкам.

Вытрымаць выраб у содавым растворе 10 хвілін. Пры рэакцыі будучы выдзяляцца бурбалкі. Праз нейкі час рэакцыя спыніцца, і вада стане каламутнай.

Дастаем выраб і ачышчаем яго з дапамогай зубной шоткі.

Прамываем упрыгожванне пад струменем халоднай вады і выціраем насуха.

УВАГА! Калі ва ўпрыгожванні ёсць натуральныя каштоўныя камяні, лепш скарыстацца іншым спосабам або аднесці ўпрыгожванне ў майстэрню на прафесійную чыстку, бо пры такім метады камяні могуць пацямнець.

І МОМАНТ НА ДЫШОЎ!

**(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.**)

Дарэчы, рынак кватэр сёння перанасычаны прапановамі. Толькі ў абласных цэнтрах выстаўлена на продаж некалькі тысяч кватэр (у кожным горадзе) у розным цанавым дыяпазоне, а ў сталіцы — больш за дзвесцяць тысяч аб'ектаў нерухомаści. Менавіта летам пакупнікі сёння праглядаюць аб'явы на сайтах і наведваюць кожны з дзясцятак аб'ектаў. Таму чым лепш будзе выглядаць ваша кватэра і чым менш у ёй будзе недахопаў, тым вышэй верагоднасць прадаць нерухомасць больш выгадна.

БУДУЧЫХ УЛАДАЛЬНІКАЎ ЛЕПШ СУСТРАКАЦЬ З ДАКУМЕНТАМІ ў РУКАХ

Дакументы на кватэру павінны быць загадка падрыхтаваныя да здзелкі. Інакш, ужо знайшоўшы пакупніка, вы можаце высветліць, што нейкая папера неспраўдана або зусім старана. З-за гэтага здзелка можа сарвацца. Падрыхтаваўшы пакет дакументаў, вы зможаце прадэманстраваць яго пакупніку пры аглядзе кватэры. Гэта стане дадатковым станоўчым аргументам на карысць куплі менавіта вашай кватэры.

«Паклапаціцеся пра тое, каб, калі пакупнік захоча зазірнуць ва ўбудаваную шафу, пры адкрыванні дзверцаў на яго не ўпалі ёлка, самакат ці чайны сервіз».

Пераканаіцеся, што ў вас ёсць усе дакументы са спіса і тэрмін іх дзеяння не скончыўся. Першае — гэта пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі пераходу права ўласнасці або ўзнiкнення права ўласнасці.

Потым ідзе чарга дакументаў аб устаноўленні права: гэта могуць быць дагавор куплі-продажу, дарэння, мены, рэнты; пасведчанне аб праве на спадчыну; рашэнне суда; шлюбны дагавор; дагавор прыватызачы і іншыя.

Неабходная копія асабовага рахунку. Для атрымання гэтага дакумента звярніцеся ў разлікова-даведачны цэнтр па месцы рэгістрацыі або ў таварыства ўласнікаў. Тэхнічны пашпарт на кватэру. Даведка аб адсутнасці запазычанасці па аплаце камунальных паслуг. Яна не з'яўляецца абавязковай, але не перашкоды для спакою пакупніка.

І яшчэ. Калі кватэра належыць вялікай сям'і, спатрэбіцца натуральна завераная згода мужа/жонкі, калі нерухомасць набывалася ў перыяд шлюбу. А таксама

натуральна завераная згода ўсіх паўналетніх асоб, зарэгістраваных у кватэры на момант здзелкі. Або іх прысутнасць на здзелцы з асабістым пашпартамі.

ХОЎМ-СТЭЙДЖЫНГ ПАВІНЕН БЫЦЬ МАКСІМАЛЬНА СУМЛЕННЫМ

Home Staging — у літаральным перакладзе «вывадзненне дома на сцэну», падрыхтоўка да продажу жылля, каб яно стала больш прыцягальным для пакупніка. Ні ў якім выпадку не раім замоўчваць інфармацыю аб недахопах і скажаць рэальны стан кватэры. Але ў той жа час можна зрабіць канкрэтныя крокі, якія не запатрабуюць ад вас вялікіх укладанняў, але могуць істотна паўплываць на вынік продажаў.

Атрымаць за сваё жыллё добраую суму хочацца не толькі дзеля грошай, але і для своеасаблівага ўнутранага задавальнення ад таго, што ваша нерухомасць ацэнена як мінімум паводле яе вартасці. Дык вось, мінімальныя ўкладанні могуць павялічыць цану кватэры на 10—15%.

РАМОНТ? ВЫКЛЮЧА КАСМЕТЫЧНЫ

Як правіла, шмат пытанняў узнікае, калі прадаецца кватэра, у якой вы жывяце.

Паказваючы пакупнікам кватэру, у якой пастаянна жывяце вы ці іншыя людзі, трэба паклапаціцца аб максімальнай прэзентабельнасці прасторы. Ладзіць сур'ёзны і дарагі рамонт перад продажам не варта: вы не акупіце выдаткі, а новыя ўласнікі, напэўна, захочуць зрабіць усё па-свойму. А вось лёгкі рамонт не перашкоды.

Прайдзіцеся па кватэры і паспрабуйце адзначыць усё, што патрабуе замены або абнаўлення. Складзіце спіс і падлічыце траты. Цана касметычнага рамонту не павінна перавышаць 1—2% ад цаны кватэры.

Калі вырашыце нешта мяняць, напрыклад, пераклеіць размаляваныя дзверцы шапелеры або паліца новае пакрыццё, выбірайце нейтральныя і светлыя колеры і свежае, хай і недарагое, будзе глядзецца значна больш выйгрышна, чым старое і знаноанае. А светлыя колеры візуальна пашыраць прастору і зрабяць памяшканне святлейшым.

Памятайце, што дэталі вельмі важныя. У кватэры павінны працаваць усе разеткі і выключальнікі, адчыняцца і зачыняцца дзверы і замкі, краны не павінны падцякаць, дзвярныя завесы — рыпець. Ніякіх плям на столі, адарваных ліштваў або цвілі!

Калі вы з'яўляеце, што кватэра знаходзіцца ў добрым жылым стане, пакупнік, напэўна, захоча пераехаць у яе без неабходнасці нешта фарбаваць і клеіць перад пераездам. Або мірчыцца з нядрэацыянацы папярэдніх гаспадароў.

КАБ ЁЛКА НА ГАЛАВУ НЕ ўПАЛА

На наступным этапе праінспектуе сваю кватэру самым зацікаўленым поглядам і развітайцеся з хламам. Няхай нават гэта прыемныя сэрцу дробязі — пры пераездзе ў новае жыллё, напэўна, многае вы выкінеце. Лепш зрабіце гэта цяпер.

Нішто так не адварочвае пакупніка, як захламленая кватэра, падобная на ламбард, бо людзі купляюць квадратныя метры і павінны ўбачыць плошчу жылля ў найбольш выгадным святле.

Чым менш у памяшканнях рэчаў, тым лепш. Бабуліна шафа са зламанымі дзверцамі, мяшок з пыльнымі цацкамі за дзвярыма, скрынкі з кнігамі, якія пакрыліся векавым пылам, — усюма гэтаму месца калі не ў смеццевым баку, то ў гаражы або на дачы, але дакладна не ў кватэры, што прадаецца.

Прыбрыце свае фатаграфіі, паштоўкі, сувеніры і цацкі з бачных паверхняў — гэта абязлічыць прастору і дазволіць пакупнікам прадставіць у кватэры не вас, а сябе.

Асабліва бязлітасны будзьце пры ачысці каморкі і балкона, дзе, як правіла, захоўваюцца цэлыя склады нікому не патрэбных рэчаў. А менавіта з-за іх пакупнік не зможа ацаніць умяшчальнасць гэтых памяшканняў.

Усё, што вы палічыце неабходным пакінуць у кватэры, максімальна прыбрыце ў сістэмы захоўвання. Не хапае шаф і антрэсоляў — нешта можна спакаваць у скрынкі і паставіць у нежылых зонах кватэры. Паклапаціцеся пра тое, каб, калі пакупнік захоча зазірнуць ва ўбудаваную шафу, пры адкрыванні дзверцаў на яго не ўпалі ёлка, самакат ці чайны сервіз.

ПРЫБОРКА ПАВІННА БЫЦЬ ГЕНЕРАЛЬНАЯ

Асобная вялікая і важная справа — прыборка. Яе можна правесці самастойна або з прыцягненнем спецыялістаў (клінінговых сэрвісаў). Зазірніце ва ўсе шховы, асабліва старанна прыбрыце ў санвузле і на кухні. Не халтурце: бруд у памяшканні трапіцца на вочы, а пакупнік, як на злосць, правядзе пальцам менавіта ў тым месцы, якое вы пралуцілі. Выкарыстоўвайце толькі правараныя мыльныя сродкі, каб не сапсаваць паверхні.

Кватэра павінна блішчаць чысцінёй, і немалаважную ролю ў гэтым іграе святло. Празрыстыя вокны, люстэркі, якія адбіваюць сонечныя прамяні, яркія лямпачкі і дадатковыя крыніцы святла дапамогуць дамагчыся эфекту прасторнага і ўтульнага жылля.

Выгод дададуць таксама мілья дробязі: дэталі інтэр'еру накіштат канальных падушак, рэпрадукцыі карцін і постараў з нейтральным сюжэтам або надпісам, дагледжаныя пакаёвыя расліны, новых фіранак і абрусаў.

ПАРАДНЫ ПАД'ЕЗД

Не забудзьцеся, што пакупнік ацэньвае не толькі кватэру, але і прылеглая да яе памяшканні. Таму не лішнім будзе прывесці ў парадак лесвічную пляцоўку: памыць падлогу, укруціць лямпачку. Пад'езд, ліфт, лесвіца — можна падмесці і нават зафарбаваць непрыстойныя надпісы, калі яны заліта кідваюцца ў вочы.

Калі ў вашым пад'ездзе ёсць пах ад смеццерадова, лепш заадаць дамовіцца з ЖЭСам аб яго чысціцы, а потым добра праветрыць пад'езд. Непрыемныя пахі

«Нішто так не адварочвае пакупніка, як захламленая кватэра, падобная на ламбард, бо людзі купляюць квадратныя метры і павінны ўбачыць плошчу жылля ў найбольш выгадным святле».

ў пад'ездзе могуць цалкам сапсаваць уражанне ад вашай кватэры.

Вызваліце свой падвал і агульную на першым паверсе каморку, калі трэба, папраўце паштовую скрыню і дзвярны званок, пакладзіце новы дыванок перад дзвярыма.

ЧАС «ІКС»

Непасрэдна перад наведваннем кватэры пакупнікамі варта правесці лёгкую прыборку, схаваць усё лішняе, вынесці смецце, праветрыць пакоі.

Рэкамендуецца заварыць каву ці духмяны чай, добра ўспрымаецца таксама вадар свежай выпечкі. Памяняйце ручнікі ў кухні і ваннай на свежыя, папраўце шторы, зачыніце дзверцы шафаў, падключыце крыніцы святла. Абавязкова пакладзіце на баннае месца некалькі пар аднаразовых бахілаў, каб пакупнік не адчуваў сябе некамфортна, перасоўваючыся па кватэры ў абутку ці доўга разуваючыся.

І апошні, але адзін з найважнейшых момантаў. У кватэры не павінна быць нікога, акрамя ўласніка. Хатнім гадаванцам трэба знайсці часовы рэтулакат пра-за сцянамі прадаванага жылля: не ўсім можа змавіцца ваш кот ці сабачка, у людзей часта бывае алергія. Акрамя таго, наяўнасць жывёлі можа выклікаць лішняе пытанні (пах, поўсць, сапсаваныя вуглы). Дзеці, іншыя сваякі або кватаранты таксама не павінны знаходзіцца ў памяшканнях. Чым менш людзей, тым пакупніку прасцей сарыентавацца, каб спакойна і разумна ацаніць кватэру.

Ідэальны варыянт — праводзіць паказ кватэры днём, калі пакоі напоўненыя святлом. У вачэрні час уключыце больш святла, каб стварыць патрэбны настрой. Папярэдне змяніце лямпачкі на больш яркія. Змрочныя кватэры не карыстаюцца папулярнасцю ў пакупнікоў.

Калі вы прадаеце кватэру праз агенцтва — дазваляе спецыялісту весці перагаворы. Не навязвайце пакупніку сваю кватэру, памятайце, што агент расказае ўсё самае лепшае. Будзьце прыязныя і ветлівыя, але не перашкаджайце ні агенту, ні прадаўцу. Адкавайце толькі на тэы пытанні, якія вам задаюць. Усё найлепшае ў кватэры вы ўжо паказалі.

Сяргей КУРКАЧ.

Што пачымаем?

У чэрвені падаражэлі цыбуля і бульба, сталі таннейшыя капуста і агуркі

Капуста патанела на 39,15 працэнта, агуркі — на 21,44 працэнта, памідоры — на 20,06 працэнта, бананы — на 12,84 працэнта, яблыкі — на 10,31 працэнта, перац салодкі — на 7,65 працэнта, часнок — на 7,5 працэнта, сухафрукты — на 2,07 працэнта, вінаград — на 1,78 працэнта, паведамліў Нацыянальныя статыстычны камітэт.

Цыбуля рэпчатая падаражэла на 38,68 працэнта, бульба — на 28,46 працэнта, морква — на 24,31 працэнта, буракі — на 12,7 працэнта, мармелад — на 6,28 працэнта, цытрусавыя —

на 6,15 працэнта, вафлі — на 4,93 працэнта, какава — на 4,3 працэнта.

У цэлым агародніна стала таннейшая на 16,35 працэнта, фрукты — на 4,44 працэнта. Малако і малочныя прадукты падаражэлі на 1,31 працэнта, мяса і мясапрадукты — на 0,69 працэнта, хлеб і хлебабулачныя вырабы — на 3,39 працэнта, крупы і бабовыя — на 1,36 працэнта, рыба і рыбапрадукты — на 0,65 працэнта.

Абеды ў сталовай падаражэлі на 3 працэнта, ў рэстаране і кафэ — на 1,45 працэнта, фастфуд — на 1,27 працэнта.

Тытунёвыя вырабы падняліся ў цане на 0,02 працэнта, алкагольныя напіткі — на 0,83 працэнта.

Нехарчовыя тавары ў чэрвені сталі даражэйшыя на 1,51 працэнта. Адзёнка падаражэла на 0,35 працэнта, мобіля — на 0,54 працэнта, дывановыя вырабы — на 0,7 працэнта, тэкстыльныя вырабы — на 1,6 працэнта, электратавары — на 2,03 працэнта, будматэрыялы — на 0,71 працэнта. Абудат сталі таннейшым на 0,95 працэнта, галантарэя — 0,06 працэнта, медыкаменты — на 0,3 працэнта. Кошт паслуг павысіўся на 1,34 працэнта. У чэрвені

жыллёва-камунальныя паслугі падаражэлі на 0,08 працэнта, паслугі гасцініц — на 2,35 працэнта, ветэрынарныя — на 1,61 працэнта, страхаваньня — на 0,61 працэнта, адукацыі — на 0,18 працэнта, пасажырскага транспарту — на 1,42 працэнта, дашкольных устаноў — на 9,8 працэнта, турыстычных — на 13,08 працэнта, санаторна-азда-раўленчыя — на 10,6 працэнта.

Як паведамлялася, інфляцыя ў Беларусі ў чэрвені склала 1,1 працэнта.

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС, бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС, бел. руб.
Местонахождение лотов: г. Гомель, ул. Войсковая, 16			
1	Грузовой бортовой тентовый GAZ 3309 KI 4738 «СURAVA», рег. № AA 5518-3, год выпуска – не определен, номер кузова (рамы) УЗМ47380060038153, цвет – белый, состояние – удовлетворительное, пробег – 518 150 км	3 910,50	195,53
2	Грузовой бортовой тентовый MAZ 437143 332, рег. № AI 0666-3, 2011 года выпуска, номер кузова (рамы) УЗМ437143B0000921, цвет – белый, состояние – удовлетворительное, пробег – 474 176 км	4 840,00	242,00
3	Полуприцеп цистерна CLAYTON CLAYTON, рег. № А 9531 В3, 1997 года выпуска, номер кузова (рамы) 9724521, цвет – серебристо-синий, состояние – удовлетворительное, пробег – 363 050 км	49 900,00	2 495,00
4	Трактор колесный МТЗ-80, рег. № EB-3 9154, 1992 года выпуска, зав. номер 861379, состояние – удовлетворительное. Местонахождение: г. Гомель, ул. Войсковая, 16	7 931,00	396,55

Продавец: ОАО «Гомельский ликеро-водочный завод «Радамир», г. Гомель, ул. Севастопольская, 106. **Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел.:** 8 (0232) 25-49-97, 8 (033) 372-87-77 – начальник транспортного цеха Туманов Александр Николаевич. **Шаг аукционных торгов – 5%.**

Для участия в аукционе необходимо:
1. Оплатить задаток на расчетный счет **Продавца (ОАО «Гомельский ликеро-водочный завод «Радамир»:** р/с BY96 BLBB 3012 0400 0783 1600 1007 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНН 400078316, БИК BLBBVBYX, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с **14 июля 2022 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и 14.00 до 16.00.

Примечание: Заявления для участия в аукционе заканчиваются **25 июля 2022 г. в 16.00.** Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается тому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на **5 (пять) %**. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невяка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвра-

щается **Продавцом** в течение **5 (пяти)** рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона, произвести оплату услуг (вознаграждение) по организации и проведению торгов, затраты за публикацию в газете «Звезда» в течение **5 (пяти)** рабочих дней с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение **20 (двадцати)** календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество, согласно договору купли-продажи. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционных по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звезда» от 09.09.2021 г. № 173 (29542), от 10.03.2021 г. № 47 (29669), от 19.04.2022 г. № 75 (29697).

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Дополнительная информация по контактному телефону Организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-54 (тел/факс), 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 126-66-62, 8 (044) 599-18-16.

БАНК ДАБРАБЫТ

Открытое акционерное общество «Банк Дабрабыт»
22002, г. Минск, ул. Коммунистическая, д. 49, пом. 1, УНН 807000002

Бухгалтерский баланс на 1 июля 2022 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.07.2022	01.01.2022
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	33 617	12 557
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	185 423	194 447
5	Средства в банках	1104	227 460	154 566
6	Ценные бумаги	1105	158 905	257 262
7	Кредиты клиентам	1106	637 888	799 111
8	Производные финансовые активы	1107	-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	119	119
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	44 640	44 501
11	Доходные вложения в материальные активы	1110	1 593	-
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	7 943	9 809
13	Отложенные налоговые активы	1112	-	-
14	Прочие активы	1113	5 276	18 163
15	ИТОГО активы	11	1 302 864	1 490 535
16	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
17	Средства Национального банка	1201	-	82 690
18	Средства банков	1202	77 397	166 413
19	Средства клиентов	1203	897 171	962 628
20	Ценные бумаги банка	1204	118 191	67 800
21	Производные финансовые обязательства	1205	-	-
22	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-
23	Прочие обязательства	1207	5 607	11 601
24	ВСЕГО обязательства	120	1 098 366	1 291 132
25	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
26	Уставный фонд	1211	64 755	64 755
27	Эмиссионный доход	1212	-	-
28	Резервный фонд	1213	19 087	15 914
29	Фонд переоценки статей баланса	1214	27 173	27 197
30	Накопленная прибыль	1215	93 483	91 537
31	ВСЕГО собственный капитал	121	204 498	199 403
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	1 302 864	1 490 535

Отчет о прибылях и убытках на 1 июля 2022 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.07.2022	01.07.2021
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	67 210	55 560
2	Процентные расходы	2012	45 078	33 267
3	Чистые процентные доходы	201	22 132	22 293
4	Коммиссионные доходы	2021	18 227	24 891
5	Коммиссионные расходы	2022	6 575	5 226
6	Чистые коммиссионные доходы	202	11 652	19 665
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	(682)	(3 187)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	35 087	6 295
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	862	2 978
11	Чистые отчисления в резервы	207	22 487	2 579
12	Прочие доходы	208	2 398	4 424
13	Операционные расходы	209	29 504	27 562
14	Прочие расходы	210	1 450	1 396
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	18 008	20 931
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	4 235	4 874
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	13 773	16 057

Председатель Правления **И.В. Лихогруд**
Главный бухгалтер **А.В. Дорожкин**

Квартальная индивидуальная бухгалтерская (финансовая) отчетность размещена на следующей странице интернет-сайта банка: <https://bankdabrabyt.by/about/finance/>

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 16, выдана Национальным банком Республики Беларусь 28 января 2019 года. УНН 807000002

Антикризисный управлений в производстве по делу о банкротстве ООО «ОптикаВ» (УНН 291290154; 220019, г. Минск, ул. Монтанжиков, д. 9, ком. административная 35/5 (2-й этаж), в отношении которого открыто ликвидационное производство, сообщает о проведении собрания кредиторов по защите требований кредитора: ОАО «Банковский процессинговый центр», которое состоится **28.07.2022 в 10.00**, по адресу: г. Минск ул. Кропоткина, 89, офис 53. Ознакомление с предъявленными требованиями кредитора и возражениями, выдвинутыми управляющим, возможно до проведения собрания, в рабочие дни с 10.00 до 15.00, по адресу: г. Минск ул. Кропоткина, 89, офис 53, предварительно уведомив об этом управляющего по телефону +375 (17) 270-39-74 или посредством направления запроса на электронную почту антикризисного управляющего: granconsalt@yandex.by.

Центр Промышленной Оценки

- ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
- ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИНФОРМАЦИЯ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор электронных торгов	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ГЛХУ «Стародорожский опытный лесхоз», 222932, Минская обл., г. Старые Дороги, пер. Кировский, 22
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703. Адрес ЭТП: www.ipmtorg.by

Предмет электронных торгов: спецтехника, бывшая в употреблении, расположенная по адресу: Минская обл., г. Старые Дороги, пер. Кировский, 22

Лот №	Инв. номер	Наименование	Начальная цена, с НДС, бел. руб.
1	134061340	Трактор «Беларус 82.1», рег. знак МВ 0544, 2006 г. в., заводской номер 80824806.	17 280,00
2	155041195 154171483	Седельный тягач «УРАЛ 43202» с гидроманипулятором, рег. знак АА 3676-5, 1985 г. в.	10 908,00
3	155041639	Грузовой специальный цистерна «GAZ-5201», рег. знак АК 2670-5, 1990 г. в.	7 236,00
4	155041758-2 155041813-2	Грузовой специальный сортиментовоз «MAZ 6303AB» с гидроманипулятором, рег. знак АМ 9463-5, 2012 г. в. Прицеп специальный сортиментовоз «MAZ 837810 – 022», рег. знак А 6504 B-5, 2014 г. в.	33 804,00

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/счет BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелБЭЗ», БИК BLBBVBYX. Получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки», УНН 191 021 390

Дата и время начала и окончания электронных торгов: с 11.00 до 11.10 03.08.2022.

Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки в случае, если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов.

Дата и время окончания приема заявок: заявки на участие в электронных торгах принимаются по 02.08.2022 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу www.ipmtorg.by

Извещение о проведении электронных торгов опубликовано на сайте Государственного комитета по имуществу (<http://gki.gov.by>) от 14.07.2022 г.

Контактные телефоны: +375 (17) 280-36-37; +375 (44) 704-92-06.
E-mail: auction@cpo.by

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 430/С-4101 (назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – здание магазина), общей площадью 44,8 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская область, Новогрудский р-н, Любчанский с/с, п.с. Любча, пл. Солобутина, 9а.

Лот № 1 расположен на земельном участке кадастровый № 42435570001000538, площадью 0,0089 га (назначение – земельный участок для обслуживания здания магазина), расположен по адресу: Гродненская область, Новогрудский р-н, п.с. Любча, пл. Солобутина, 9а.

Начальная цена продажи лота – 6 028,72 руб. (шесть тысяч двадцать восемь рублей семьдесят две копейки) с учетом НДС. Сумма задатка – 602 руб. (шестьсот два рубля).

Продавец – Новогрудский филиал Гродненского областного потребительского общества, 231400, г. Новогрудок, ул. Гродненская, 103, тел. 8-01597-239-52

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия проведения аукциона – аукцион без условий. Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB3012050083322 5001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVBYX, УНП 500833225

Аукцион состоится 27 июля 2022 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <https://grino.by/auction>.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 22.04.2022 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 212, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18

Последний день приема заявлений – 25 июля 2022 г. до 15.00

Телефон для справок: 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», <https://grino.by/auction>

Информация о проведении открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего Республиканскому унитарному предприятию «Производственное объединение «Белоруснефть» на праве хозяйственного ведения

Дата проведения аукциона: 12 августа 2022 г. в 10.00. Место проведения аукциона: г. Гомель, ул. Артёма, 23, каб. 1.1

Лот №	Система сварочная наружная односторонняя компьютеризированная Veragweld Torch System S 410031935091	Компьютеризированный сварочный автомат для автоматической, автоматической импульсной сварки проволокой сплошного сечения в среде защитного газа (MIG/MAG/GMAW), самозащитной порошковой проволокой (FCAW), углеродистых легированных, высокоуглеродистых нержавеющих сталей и цветных металлов, а также аргодуговой сварки (GTAW) и ручной дуговой сварки покрытыми электродами (SMAW). Диаметр свариваемых труб от 159 мм и выше. Организация-изготовитель – VERFAAT TECHNICS. Голландия, год изготовления 2020.
Лот № 1	Начальная цена: 607 842,91 рублей (в т. ч. НДС 20 %) Задаток: 60 784,29 рублей (в т. ч. НДС 20 %)	Местонахождение: Республика Беларусь, Гомельская обл., Речицкий р-н, Пересвятковский с/с, 6. Самовывоз со склада продавца
Лот № 2	Стеллаж 1-секционный для хранения кабельной продукции (инв. № 100000016048) Начальная цена: 6 956,71 рублей (в т. ч. НДС 20 %). Задаток: 695,67 рублей (в т. ч. НДС 20 %)	Стеллаж для хранения катушек диаметром 1000, 1200, 1400 мм кабельной продукции на открытой жиб-подправной площадке. Максимальная суммарная нагрузка на пролет 3500 кг. Габаритные размеры стеллажа: Д*Ш*В – 8675*4070*2300 мм.
Лот № 3	Стеллаж 1-секционный для хранения кабельной продукции (инв. № 100000016049) Начальная цена: 6 956,71 рублей (в т. ч. НДС 20 %). Задаток: 695,67 рублей (в т. ч. НДС 20 %)	Конструкция неразборная, снабжена переходной площадкой с ограждением высотой 1200 мм, масса стеллажа не более 2675 кг.
Лот № 4	Стеллаж 1-секционный для хранения кабельной продукции (инв. № 100000016050) Начальная цена: 6 956,71 рублей (в т. ч. НДС 20 %). Задаток: 695,67 рублей (в т. ч. НДС 20 %)	Местонахождение: Республика Беларусь, Гомельская обл., Речицкий р-н, Пересвятковский с/с, 15/3. Самовывоз со склада продавца
Лот № 5	Стеллаж 1-секционный для хранения кабельной продукции (инв. № 100000016051) Начальная цена: 6 956,71 рублей (в т. ч. НДС 20 %). Задаток: 695,67 рублей (в т. ч. НДС 20 %)	
Лот № 6	Стеллаж 1-секционный для хранения кабельной продукции (инв. № 91300001510) Начальная цена: 6 816,38 рублей (в т. ч. НДС 20 %). Задаток: 681,64 рублей (в т. ч. НДС 20 %)	

Организатор торгов: Гомельский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гомель, ул. Артёма, 23, тел. 8 (0232) 32-46-47; 32-18-95, сайт: www.ino.by, e-mail: gomel@ino.by, auction@ino.by

Извещение о проведении аукциона опубликовано 11.07.2022 г. на официальном сайте Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь gki.gov.by со ссылкой на сайт Организатора торгов ino.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению

ОАО «Агрофирма «Лучники» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже одним лотом недвижимого имущества в составе:

- **основное здание мясочеха (составные части и принадлежность: подвал) с инв. № 640/С-91526 общей площадью 947,4 кв. м;**
- **проходная главная с инв. № 640/С-108328 общей площадью 12,9 кв. м;**
- **складские помещения с холодильными камерами (составные части и принадлежность: подвал, навес) с инв. № 640/С-108330 общей площадью 1068,1 кв. м;**
- **воздушная компрессорная с инв. № 640/С-108331 общей площадью 19,2 кв. м;**
- **проходная задняя с инв. № 640/С-108332 общей площадью 21,7 кв. м.**

Имущество расположено на земельном участке с кадастровым номером 624650100001008812 площадью 0,9462 га (право постоянного пользования) по адресу: Минская область, г. Слуцк, ул. Тутаринова, 125.

Начальная цена объекта с НДС (20%) – 114 701,96 бел. руб. Начальная цена снижена на 37%. Задаток 10% от начальной цены – 11 470,00 бел. руб.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB3012108 2600169330000 в ОАО «Сбер Банк», код 369, г. Минск, БИК BPSB2Y2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней после подписания договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 5 (пяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона и возмещает затраты на организацию и проведение аукциона.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by.

Предыдущее извещение было опубликовано в газете «Звезда» от 28.10.2021.

Аукцион состоится **25.07.2022 в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **22.07.2022 до 16.00** по указанному адресу в каб. 320.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, (8029) 136-31-11. Тел. для осмотра: (8029) 198 89 09.

УНП 690043549

Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Предмет аукциона – Лот:
1) Капстроение с инв. № 235/С-9641 (наименование: склад; назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ) площадью 1388,5 кв. м, расположенное по адресу: Витебская обл., Чашинский р-н, Лукомльский с/с, 13, восточнее д. Богатыри, составные части и принадлежность: навес; 2) Капстроение с инв. № 235/С-9642 (наименование: открытая складская площадка; назначение: сооружение специализированное складов, хранилищ) площадью 5360,1 кв. м, расположенное по адресу: Витебская обл., Чашинский р-н, Лукомльский с/с, восточнее д. Богатыри, составные части и принадлежность: ограждение, двое ворот, две площадки; 3) Стройматериалы, вложенные в строительство следующих объектов, расположенных по адресу: Витебская обл., Чашинский р-н, Лукомльский с/с, восточнее д. Богатыри: 3.1) Административно-бытовой корпус ГПК (объект 2/87-1-1); 3.2) Административно-бытовой корпус РММ (объект 2/87-1-1); 3.3) Вытриплодочные сети водопровода (объект В1-В3 2/87-ОПБК); 3.4) Торгово-распределительный пункт (объект 2/87-13); 3.5) Котельная с инженерными сооружениями (объект 2/87-5); 3.6) Ливневая канализация, пруды-стойники (объект 2/87-0-НБК); 3.7) Наружное электроснабжение (объект 2/87-С1-ЭС); 3.8) Подземная автодорога с проездами и площадками (объект 2/87-0); 3.9) Пожарное дело (объект 2/87-16); 3.10) Цех подготовки сырья (объект 2/87-3). Все объекты расположены на земельном участке с кадастровым номером 225183012101000094 площадью 26,3060 га

Начальная цена, руб. (без учета НДС)	13 722,00	Размер задатка, руб.	1 372,20
--------------------------------------	-----------	----------------------	----------

Продавец: Дирекция строящегося государственного предприятия «Завод глиняного кирпича», 211162, Витебская обл., Чашинский р-н, г. Новолукомль. **Организатор торгов:** Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки». **Р/с для перечисления задатка:** р/с BY32BARB30127866600 10000000 в ОАО «Белгоспромбанк» ЦБУ №116 в г. Брест, РД по Брестской области, код банка: VARBVY2X, УНП 201028245. Задаток вносится на расчетный счет Организатора аукциона не позднее 27 июля 2022 г. **Срок заключения договора купли-продажи:** в течение 15 рабочих дней со дня проведения аукциона. **Условия оплаты:** согласно заключенному договору купли-продажи в течение 30 дней с даты подписания договора купли-продажи. **Условия продажи:** без условий. **Шаг торгов:** 5% от начальной цены продажи. **Информация о возмещении затрат:** участник аукциона, выигравший торги, в течение 3 рабочих дней со дня аукциона оплачивает затраты на организацию и проведение торгов, в том числе вознаграждение Организатору аукциона

Аукцион состоится 28 июля 2022 г. в 11.00 по адресу: г. Витебск, ул. 2-я Продольная, д. 3, пом. 33

Сведения о документах, которые необходимо представить для участия в аукционе, правила проведения аукциона и иная информация содержится на официальном сайте Единого государственного реестра сведений о банкротстве bankrot.gov.by, на сайте организатора аукциона www.oscenkabrest.by, а также ее можно узнать по телефонам: 8 (0162) 40-87-01, 40-87-02

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00

Последний день приема заявлений – 27 июля 2022 г. до 17.00

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 450/С-24117 (назначение – здание специализированное для производства продуктов питания, включая напитки, и табака, наименование – «квасильно-засолочный цех») общей площадью 1002,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Слоним, ул. Минский Тракт, 32Ж. Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый номер 425450100001009305 (целевое назначение – земельный участок для строительства и обслуживания квасильно-засолочного цеха) площадью 0,3377 га по адресу: г. Слоним, ул. Минский Тракт, 32Ж. Начальная цена продажи лота – 7 140 руб. (семь тысяч сто сорок рублей) с учетом НДС. Сумма задатка – 714 руб. (семьсот сорок четыре рубля)

Условия проведения аукциона – аукцион без условий
Продавец – Слонимский филиал Гроднооблпотребсоюза, 231800, г. Слоним, ул. Маяковского, б. тел. 8-01562-663-38

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBV30120500833225 001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLVBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 29 июля 2022 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержится на сайте организатора аукциона <https://grino.by/auction>. Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 09.02.2021 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18

Последний день приема заявлений – 27 июля 2022 г. до 15.00

Телефон для справок: 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» <https://grino.by/auction>

Организация аукционов • Оценка всех видов имущества

ИНФОРМАЦИЯ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор электронных торгов	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ГПО «Минскстрой», 220030, г. Минск, ул. К. Маркса, 13а, тел. 8017-327-78-70
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703. Адрес ЭТП: www.ipmtorg.by

Предмет электронных торгов: спецтехника, бывшая в употреблении, расположенная по адресу: г. Минск, ул. Кабушкина, 66а, ОАО «Минскжелезобетон»

Лот №	Инв. номер	Наименование	Начальная цена, с НДС, бел. руб.
1	528	Грузовой специальный автобетоносмеситель МЗКТ 69237 АБС-10, 2009 г. в. в. АИ 6311-7, № кузова Y3K69237T90900107	49 784,10
2	529	Грузовой специальный автобетоносмеситель МЗКТ 69237 Т АБС-10, 2009 г. в. в. АИ 6235-7, № кузова Y3K69237T90900106	49 784,10

Задаток 10% от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/счет BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк Белгосбанк» (БЮ), БИК BELBVY2X. Получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки». УНП 191 021 390. Срок внесения задатка по 12.08.2022 г.

Дата и время начала и окончания электронных торгов: с 11.00 до 11.10.08.2022

Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки в случае, если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок: заявки на участие в электронных торгах принимаются по 12.08.2022 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorg.by

Извещение о проведении электронных торгов опубликовано на сайте Государственного комитета по имуществу от 14.07.2022 г.

Контактные телефоны: +375 (17) 280-36-37; +375 (44)704-92-06. E-mail: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Налибоки Агро» (продавец) проводит повторный открытый аукцион

ПО ПРОДАЖЕ ЖИЛОГО ДОМА

(составные части и принадлежность: сени, сарай, 3 (три) сарая пристроенные), общей площадью 26,9 кв. м, инв. № 622/С-12294, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 625482809301000100 (право постоянного пользования) площадью 0,25 га, по адресу: Минская область, Столбцовский район, Литвенский с/с, д. Петриловичи, ул. Дзержинская, 2.

Земельный участок имеет ограничения в использовании: охранная зона электрических сетей напряжением свыше 1000 вольт, пл. 0,0823 га. Начальная цена без НДС – 7 306,35 бел. руб. Начальная цена снижена на 55%.

Задаток 10% от начальной цены – 730,64 бел. руб.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSB2Y2X, УНП 690324015, ОКПО 29250255, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней после проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) возмещает затраты на организацию и проведение аукциона. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by. Предыдущие извещения были опубликованы в газете «Звезда» от 09.04.2022, 08.06.2022.

Аукцион состоится 06.09.2022 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 05.09.2022 до 16.00 по указанному адресу. Тел.: (8017) 516-80-65, (8029) 102-21-17. Тел. для осмотра (8029) 147-48-23. УНП 691058106

БЕЛАРУСКИ НАРОДНЫ БАНК

ОАО «БНБ-Банк»

220012, Республика Беларусь, г. Минск, проспект Независимости, 87а

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 июля 2022 года

Наименование банка: ОАО «БНБ-Банк»

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.07.2022	01.01.2022
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	67 032	24 668
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	182 518	72 605
5	Средства в банках	1104	112 777	64 977
6	Ценные бумаги	1105	89 424	93 726
7	Кредиты клиентам	1106	433 945	497 246
8	Производные финансовые активы	1107	10 689	8 442
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	306	306
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	24 875	21 663
11	Доходные вложения в материальные активы	1110	856	1 124
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	602	608
13	Отложенные налоговые активы	1112	-	111
14	Прочие активы	1113	8 242	9 431
15	ИТОГО активы	11	931 266	794 907
16	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
17	Средства Национального банка	1201	-	13 887
18	Средства банков	1202	92 325	119 253
19	Средства клиентов	1203	709 602	550 753
20	Ценные бумаги банка	1204	8 892	4 282
21	Производные финансовые обязательства	1205	-	701
22	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-
23	Прочие обязательства	1207	7 079	3 823
24	ВСЕГО обязательства	120	817 898	692 699
25	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
26	Уставный фонд	1211	27 688	27 688
27	Эмиссионный доход	1212	-	-
28	Резервный фонд	1213	15 740	11 500
29	Фонды переоценки статей баланса	1214	9 378	13 082
30	Накопленная прибыль	1215	60 562	49 938
31	ВСЕГО собственный капитал	121	113 368	102 208
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	931 266	794 907

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ на 1 июля 2022 года

Наименование банка: ОАО «БНБ-Банк»

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.07.2022	01.07.2021
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	30 451	28 844
2	Процентные расходы	2012	15 642	18 321
3	Чистые процентные доходы	201	14 809	10 523
4	Комиссионные доходы	2021	11 420	8 305
5	Комиссионные расходы	2022	4 580	2 452
6	Чистые комиссионные доходы	202	6 840	5 853
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	41	(693)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	18 844	(712)
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	8 217	6 511
11	Чистые отчисления в резервы	207	6 934	(1 089)
12	Прочие доходы	208	3 500	4 071
13	Операционные расходы	209	25 359	18 403
14	Прочие расходы	210	1 078	1 165
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	18 880	7 074
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	4 040	999
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	14 840	6 075

Заместитель Генерального директора Ю.М. Галков

Главный бухгалтер Г.П. Лоптёнок

Дата подписания: 07 июля 2022 года

Данная отчетность размещена на странице интернет-сайта БНБ-Банка: <https://www.bnb.by>

Лицензия на осуществление банковской деятельности, выданная Национальным банком Республики Беларусь № 10 от 7 июня 2013 г. УНП 100513485.

Крынічка

Выдавец рубрыкі Крынічка ТАМКОВІЧ, Тал. 8 (017) 287-18-15

Змагаемся з каларадскім жуком з дапамогай народных метадаў

Самым распаўсюджаным шкоднікам сярод паслёнавых культур з'яўляецца каларадскі жук. На сённяшні дзень існуе вялікая колькасць прэпаратаў, якія з'яўляюцца дастакова эфектыўным пры барацьбе з ім, але далёка не ўсім агароднікам хочацца выкарыстоўваць на сваім участку сродкі, што змяшчаюць хімічныя рэчывы. Нават самы негэральны прэпарат мае таксічны дзеянне. У момант апырквання таксіны пападаюць не толькі на бульбу, але і на іншыя культуры і адмоўна ўздзейнічаюць на мікраклімат усяго вашага ўчастка. Таму большасць агароднікаў стараецца весці барацьбу з каларадскім жуком пры дапамозе народных сродкаў.

варта з разліка адзін куцік кропу на два куцікі культуры і па ўсім перыметры ўчастка.

Мачавіна

Мачавіна — гэта яшчэ адзін нетаксічны спосаб пазбавіцца ад каларадскага жука. У адрозненне ад іншых сродкаў, мачавіна дапамагае адлудзіць не толькі дарослых асобін, але і іх лічынкі. Ужываюць гэты спосаб у перыяд актыўнага размнажэння насякомых ці ўвосень — для таго каб пазбавіцца ад тых жукоў, якія збіраліся перазімаваць на ўчастку.

Для таго каб прыгатаваць раствор, спатрэбіцца 1 кг бульбы і раствор мачавіны (прапарцыя раствора: 1 шклянка мачавіны на 2 літры вады). Бульбу неабходна нарэзаць долькамі і настойваць на раствору прыкладна суткі.

Настоеную бульбу складвае па градках: і ўжо на наступны дзень можна будзе назіраць жучкоў лапкамі ўгору.

Дзёгаць

Каларадскі жук не пераносіць драўніны попел, а дзёгаць — прадукт перагонкі драўніны. Выжыць шкодніка са свайго ўчастка можна простым апыркваннем кустоў раствором дзёгцю.

Раствор гатуецца ў прапарцыі: на 10 літраў вады —

100 грамаў дзёгцю бярозавага.

Апрацоўваць кусты неабходна тры разы на тыдзень. Робаць гэта ў яснае, сонечнае надвор'е. Пры апыркванні раслін асабліва ўвагу аддаюць адваротнаму боку лістоў.

Нашатырны спірт

Яшчэ адзін папулярны спосаб пазбавлення ад каларадскага жука — ужыванне нашатырнага спірту. Ён вызначаецца пахам, які адлуджае каларадскага жука. Апыркванне культур нашатырным спіртам рэкамендуецца праводзіць у ранішні час сутак і пры адсутнасці ветру. Для прыгатавання раствору 0,5 літра нашатырнага спірту трэба развесці ў 10 літрах вады.

Кока-кола

Кока-кола — гэта безалкагольны газіраваны напой, у склад якога ўваходзіць артафарфнавая кіслата, якая згубна дзейнічае не толькі на каларадскага жука, але і на клішчю і іншых шкодных насякомых. Перад апыркваннем кока-колу змешваюць з вадою ў прапарцыі 1:1. Ужываць неразведзенай кока-колу не рэкамендуецца, бо на пах цукру і карамелі зляццяцца разнастайныя насякомыя і няякага эфекту не атрымаецца.

Попел

Попел з'яўляецца вельмі эфектыўным сродкам пры барацьбе з каларадскім жуком. Ужываць яго можна некалькімі спосабамі.

Для таго каб папярэдзіць з'яўленне жука, пры пасадцы бульбы попел насыпаюць у кожную лунку.

Апрацоўка кустоў. Для таго каб знішчыць лічынкі і дарослых асобін каларадскага жука, кусты раслін апрацоўваюць драўніным попелам, часцей за ўсё бярозавым. Для такой працэдуры спатрэбіцца прыкладна 10 кг попелу на «сотку».

Апыркванне. Два апыркванні з інтэрвалам у тыдзень здольныя пазбавіць участак ад шкоднікаў. Для прыгатавання раствору здрабняюць адзін кавалак гаспадарчага мыла і раствараюць яго ў вядры вады, даюць туды адзін літровы слоік попелу. Настойваецца раствор прыкладна 15 хвілін, пасля адзін літр гатовага раствору дадаюць у адно вядро вады і апыркваюць пасадкі бульбы.

СЁННЯ

Месяц

Поўня.
Месяц у сузор'і Вадаліва.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	4.55	21.35	16.40
Віцебск	4.38	21.32	16.54
Магілёў	4.45	21.25	16.40
Гомель	4.51	21.13	16.22
Гродна	5.12	21.48	16.36
Брэст	5.21	21.41	16.20

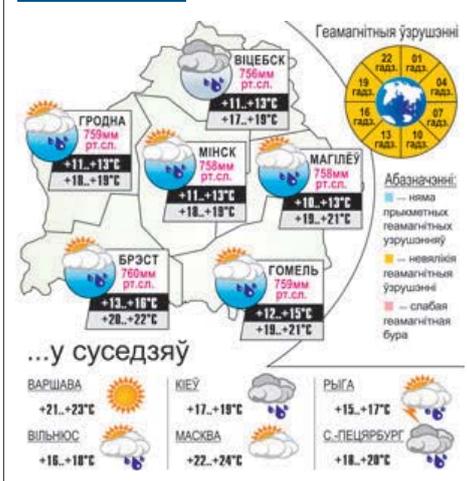
Імяніны

Пр. Ангеліны, Дзям'яна, Кузьмы, Нікадзіма, Пятра, К. Ангеліны, Ізабелы, Бонавентуры, Каміля, Марцэля, Нікадзіма, Якуба.

Фота Настасі ГРК

ЗАЎТРА

Кроп

Даступным і лёгкім сродкам для адлуджвання каларадскага жука здаюна лічаць пасадку кропу паміж радамі бульбы і іншых паслёнавых культур. Спецыфічны пах кропу, відаць па ўсім, не спадабаўся гэтай шкодніку. Таксама замест кропу на градках можна высадзіць календару, календулу, агурочную траву. Саджаць кроп

Даты Падзеі Людзі

14 ЛІПЕНЯ

1590 год — у сеймавым дэкрэце 1590 года ўпершыню фігуруе Угор'е, знікчы горад, які існаваў у Оршанскім староцэце Брацлаўскага павета. У 1792 годзе меў гарадскія правы і герб — на сярэбраным полі верхнік забівае дзіда дракона.

1875 год — створана Нясвіжская настаўніцкая семінарыя. На базе семінарыі дзейнічалі педкурсы для настаўнікаў народных вучылішчаў Мінскай губерні. У Першую сусветную вайну (1915) семінарыя была эвакуіравана ў Вязьму. З 1917 года — зноў у Нясвіжы, рэарганізавана ў сярэдняю навучальную ўстанову з сумесным навучаннем юнакоў і дзяўчат. У розны час у семінарыі вучыліся Я. Колас, К. Чорны, А. Багдановіч і іншыя вядомыя беларускія дзеячы. Існавала да 1921 года. Цяпер — дзяржаўны каледж імя Якуба Коласа.

1911 год — нарадзіўся (в. Старая Беліца Гомельскага раёна) Георгій Васільевіч Штыхаў, беларускі археолаг, гісторык-медывіст, доктар гістарычных навук, прафесар. Правёў шырокае даследаванне Паллаца, Віцебска, Заслаўя, Брацлава, Лукомля, Лагойска, Копысі, знайшоў гарадзішча старажытнага Барысава,

1927 год — нарадзіўся (в. Старая Беліца Гомельскага раёна) Георгій Васільевіч Штыхаў, беларускі археолаг, гісторык-медывіст, доктар гістарычных навук, прафесар. Правёў шырокае даследаванне Паллаца, Віцебска, Заслаўя, Брацлава, Лукомля, Лагойска, Копысі, знайшоў гарадзішча старажытнага Барысава,

правёў раскопкі селішча на р. Менка. Вывучаў магілёўскі 3-і чвэрці I тысячагоддзя н. э., сіхронныя гарадзішчам банцараўскай культуры. Даследаваў старажытныя скульптуры, медную пластыку гарадоў Палцакай зямлі, скарыбы сярэбраных і залатых рэчаў. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі БССР.

1099 год — крываносцы, удзельнікі першага крывогага паходу, на чале з Готфрыдам Бульёнскім пачалі штурм Іерусаліма, які захапілі на наступны дзень.

1789 год — узяцце Бастыліі паўстаўшымі парыванамі. Пачатак Вялікай французскай рэвалюцыі.

1933 год — пачынаецца Арктычная экспедыцыя на параходзе «Чалюскін», якую ўзначальвае О. Ю. Шміт.

1941 год — рэйхспрэзідэнт Германіі Паўль фон Гіндэнбург падпісаў закон «Супраць утварэння новых партый», які забараняў дзейнасць у краіне ўсіх палітычных партый, акрамя НСДАП.

1941 год — першае прымяненне бясцвольных сістэм палывай рэактыўнай артылерыі БМ-13 «Кацюша»: у 10 гадзін раніцы батарэя капітана Флёрава, які браў удзел у стварэнні БМ-13, абстрэла варажыя войскі і тэхніку на чыгуначным вузле горада Оршы.

1942 год — пастановай НКА СССР уведзены нагрудныя знакі для вайскоўцаў, якія атрымалі раненні на франтах Вялікай Айчыннай вайны: залатая нашыўка — цяжкае раненне, чырвоная — лёгкая.

ГЕНАДЗЬ БУРАЎКІН:
«Паўтараю, Як словы замовы, Шэпт з мінуўшчыны нашай сёвай: Хто не ведае матчынай мовы, Той не любіць матулі сваёй».

УСМІХНЕМСЯ

Злавіў стары залатую рыбку, і вымавіла яна чалавечым голасам:

— Што табе трэба, старэчка?

— Для пачатку — іншую жонку. Пушкіна чытаў, ведаю, чым усё можа скончыцца.

Песіміст, калі дастае з пральнай машыны нячотную колькасць шкарпэтак, думае: «Блін, шкарпэткаі бракуе». А аптыміст: «О, лішняя шкарпэтка!»

Жонка за святочным сталом моцна засмучана:

— Я ж хацела ў падарунак не трусінае, а норкавае футра!

Муж:

— Будзе год Норкі, норкавае падару!

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчэнне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 311 17 13 (тэл.факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

ПРЫЁМНЫЯ РЕКЛАМНЫЯ ТЭЛ.ФАКС: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Інфармацыя аб выданні газет у Беларусі і замежжы з мэрэваным рэдакцыі. Радыё і тэлебачанне адрэаваў публіку адрадаваў іх пільны. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by

(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэавава ў Рэспубліканскім унітарным прапрыеце «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 1727.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

13 ліпеня 2022 года.